Ára: 20 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 228. sz. 1943. október 9 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Elkeseredett harcok a keleti fronton Velikie Lukinál és Nevelnél

Páncéloscsaták Dél-Olaszországban a volturnoi és a termolii szakaszon — Berlinben a mesék birodalmába utalják a német-szovjet titkos megegyezésről szóló újból felbukkant híreket

Az angolszászok hadviselő félnek ismerik el Badoglio kormányát

Hitler: Mi mindenütt verekedni fogunk és sohasem lanyhulunk el

A keleti hadszíntéren — általában véve változatlan helyzet mellett — új esemény következett be: a szovjet erős gyalogsági és páncélos kötelékekkel és a légi haderő jelentős támogatásával támadást kezdett a Velikije Lukitól délre húzódó térségben. Pillanatnyilag még nem lehet áttekinteni: van-e a szovjetnek elegendő tartaléka ahhoz, hogy újabb vállalkozását az első rohamon túlmenően hosszabb lélegzetű akcióvá fejlessze — mondja Sertorius katonai szakíró. — Ha igen, akkor olyan hadműveleti elgondolást kell feltételezni, amely első célként a vitebszk—leningrádi vasútvonal megszakítására törekszik. Távolabbi célként pedig általános áttörésre a Düna középső folyásának vidéke irányában. Adva van azonban az a lehetőség is, hogy csak nagyobb szabású elterelő, avagy lekötő támadásról van szó. Egyelőre a szovjetnek csak Nevel irányában sikerült néhány betörés, amelyeket azonban német részről gyorsan elreteszeltek.

A szmolenszk—minszki gépkocsiút és a gomeli térség között, valamint a Dnyeper-vonalon a harci tevékenység helyi keretek között mozog s csak a Pripjet torkolatának térségében került sor nagyobb összecsapásokra. A szovjetnek itt sikerült valamivel nagyobb hídfőállást létesítenie a Dnyeper nyugati partján s ezt a hídfőt most mindenáron bővíteni akarja. Újabban azonban az ellenség itt is védelembe szorult s a német ellentámadás mindjobban kifejlődik — írja Sertorius.

Berlini jelentés szintén megállapítja, hogy a keleti arcvonalon folyó harcok kulcspontja valóban ezidőszerint Velikije Lukinál található. Német katonai körökben még nincsenek meggyőződve arról, hogy itt az oroszok nagyszabású offenzivát indítottak, annak ellenére sem, hogy maguk az oroszok ezt teljes határozottsággal állítják. Szovjet részről új, általános offenzíváról beszélnek, német részről ezt blöffnek mondják és rámutatnak arra, hogy a szovjet most jelenti Taman elfoglalását, holott a németek ezt a várost három nappal előbb kiürítették és ezt a tényt közölték is.

Egyébként német részről megállapítják, hogy az oroszok tényleg rendelkeznek néhány hídfővel a Dnyeper nyugati partján, ezzel szemben a keleti arcvonalon a németek tartanak több erős hídfőt. Az időjárás, aminek a keleti arcvonalon nagy jelentősége van, még mindig jó.

A tegnapi német hadijelentés a keleti frontról azt közli, hogy az egész arcvonalon élénk helyi harcok voltak, melyek egyes szakaszokon nagyobb erejűvé fejlődtek. Velikije Lukitól délre levő harci térségben csütörtökön is elkeseredett harcok folytak, a szovjet megkísérelte, hogy az előző napon elért betörést kibővítse, német részről megindultak az ellenintézkedések.

A DÉLOLASZORSZÁGI HARCTÉREN

úgy a nyugati, mint a keleti részen nagyobb harcok vannak folyamatban. Nápolytól északra a Volturno szakaszon Capua irányában támad az amerikai hadsereg. A német főhadiszállás az ellenséges páncélos támadások visszaverését jelenti. A keleti részen Termolinál vannak súlyos harcok, Montgomery csapatainak átkarolási szándékát a németek meghiúsították.

Most már nyilvánvaló, hogy Montgomery az utóbbi napokban erőszakos menettel a jobbszárnyra összpontosította a parancsnoksága alatt álló 8. brit hadsereg túlnyomó zömét. Ez a jobbszárny — mint ismeretes — az Adria partvidékén vonult fel Termolitól délre, a Biferno-folyó vonalában — írja Sertorius százados csütörtök esti jelentésében. Az ellenség ezekből az állásokból kiindulva, számos ponton támadásba ment át s ugyanakkor további erősítéseket hoztak tengeri úton a Termolinál partraszállt brit csapatok részére is. A brit flotta szintén újból beavatkozott a harcba s messzehordó hajóágyúival biztosító tűzfüggönnyel védi a különböző partraszállási helyeket. A német csapatok továbbra is szívós ellenállást tanusítanak. Német részről az utóbbi napokhoz képest valamivel nagyobb erőket vetettek harcba.

Az arcvonal középső szakaszán, amely a nápolyi Apenninek nagykiterjedésű, erősen hegyi jellegű és ennek megfelelően áttekinthetetlen terepét foglalja magában, a némte utóvédek időközben még jobban kitértek észak felé. Mozdulataikat lassú ütemben hajtják végre. Az 5. USA hadsereg ennek megfelelően szintén csak a leglassúbb ütemben tud előbbrejutni.

Brit részről a Volturno-folyó átlépését jelentették, később ezt megcáfolták.

Stimson amerikai hadügyminiszter csütörtökön kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a németek állandóan erősítéseket küldenek Olaszországba és hogy ezidőszerint körülbelül 20—25 német hadosztály áll az Apenninj-felszigeten.

A MOSZKVAI HÁROMHATALMI ÉRTEKEZLET FELŐL

most érkeztek első izben német véleményről szóló jelentések.

Berlinben — mint onnan jelentették — érdeklődéssel figyelik Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjet-Unió küszöbön álló hármas értekezletéről külföldön kiadott jelentéseket és feltevéseket, valamint állásfoglalásokat, anélkül azonban, hogy a megbeszélések kilátásairól közelebbről nyilatkoznának. Berlini politikai körökben különböző oldalról tett nyilatkozatokkal szemben a legnagyobb tartózkodást tanusítják. Ez alól csak azokkal az ismét felmerült híresztelésekkel tesznek kivételt, amelyek a Németország és a Szovjet-Unió között kéz alatt állító'ag létrejött megegyezésekről szólnak. E híreszteléseket éppen úgy, mint nemrégiben illetékes körök ma ismét a mesék birodalmába tartozóknak mondják.

A diplomáciai háborúban két hadszintér rajzolódik ki világosan — írja Georg Schröder, az „Europapress" főtudósítója:

1. Az angolszászok és a szovjet közötti súrlódások a további hadviselés és mindenekelőtt a háború utáni politikai kérdések tekintetében.

2. A német diplomáciai aktivitás a Balkánon, amely arra irányul, hogy az olasz fehértétel kikapcsolódását a németpárti erők fokozására használják ki. Míg közvetlenül a Badoglio-kormány kapitulációja után ez a német tevékenység Délkelet-Európában kifelé is láthatóan nyilvánult meg, jelenleg csendben folyik. Ebből azonban nem szabad arra következtetni, mintha e diplomáciai erőfeszítések már véget értek volna. A területi kérdéseket, amelyek Olaszországnak az Adriai-tenger keleti partvidékéről történt eltünésével vetettek fel, még csak részben oldották meg. Német részről még nem nyilatkoztak az Albániához csatolt egykori szerb szandzsák jövőjéről, Montenegróról, valamint a Laibach körüli szlovén területről.

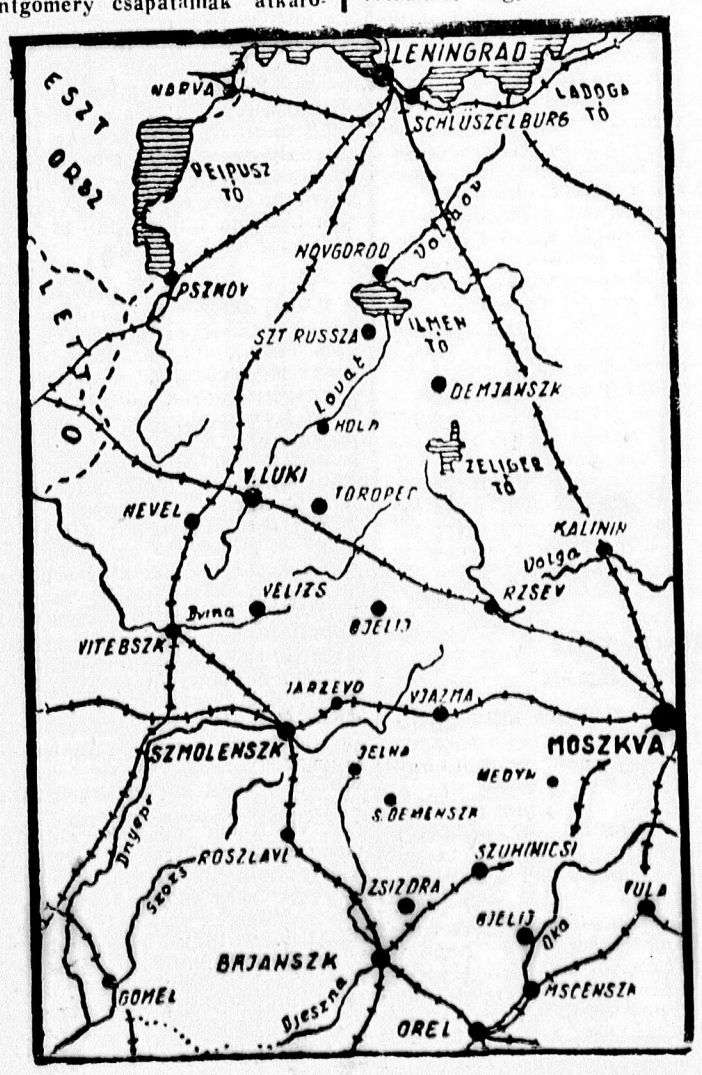
A világközvéleményt egyre nagyobb mértékben az első diplomáciai hadszíntér foglalkoztatja, míg a német közvélemény számára ez egyáltalán nem is létezik. A német sajtó alig foglalkozott a küszöbön álló moszkvai értekezlettel. A német-szovjet különbékelehetőségekről a külföldön sokat vitatott híreszteléseket a német sajtó és rádió egy szóval sem említette meg. Az angolszász hatalmak és a Szovjet-Unió közötti külpolitikai nézeteltérésekkel sem foglalkozik a német sajtó. A agyonhallgatás taktikájának, amelyet német részről alkalmaznak a nehéz külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban, a következő három oka van:

1. Nem akarják idő előtt felfedni kártyáikat.

2. A német népet meg akarják védeni az ellenség idegháborújától.

3. Rendszeresen távoltartanak a német sajtótól minden olyan megnyilatkozást, amely a német népben várakozásokat ébreszthetne a háború közeli befejezésére nézve és így megbéníthatná a háborús erőfeszítéseket.

Berlin tehát ugyanúgy a hallgatás módszerét alkalmazza, mint a szovjet. A német sajtó az angol szász-szovjet kérdéseket változatlanul ezzel a megállapítással kíséri: Németország ellen irányuló megsemmisítő szándékban mindhárom hatalom egyetért, az egyik-

FONTOS TUDNIVALÓK

Megjelent a rendelet a jövő gazdasági évben eszközlendő kenyérgabona beszolgáltatásról. (7)

Este fél 9 óráig!

— A létért való küzdelemben gyakran hathatós segítségére van a dolgozó embernek egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF" keserűvíz azért, mert ez a szellemi és testi munkaképességre nézve oly igen fontos bélműködést szabályozza és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

másik területen mutatkozó nézeteltérések ellenére és ez az egyetértésük meg is marad — írja Schröder.

AZ ÉSZAKAMERIKAI SZENÁTUS

titkos ülést tartott, amelyen meghallgatta a néhány nappal ezelőtt hazatért öt szenátor jelentését. Tájékozott körök véleménye szerint ez a szenátusi ülés az északamerikai és angol háborús és békeviszonyait vitatta meg, egyike volt a háború kitörése óta a legfontosabb szenátusi üléseknek és nagy befolyással lesz a szenátus magatartására a külügyi kérdésekben.

LONDONI KÉSZÜLŐDÉS A MOSZKVAI ÉRTEKEZLETRE

Csütörtökön délután a londoni emigráns kormányok külügyminiszterei Eden külügyminiszterrel tanácskozásra ültek össze. Az eddigi szokástól eltérően a külügyminisztereket telefonon hívták meg. Tekintettel arra, hogy Eden a legközelebbi napokban Moszkvába utazik, a csütörtöki tanácskozásnak Londonban fokozott tulajdonságot tulajdonítanak.

A moszkvai háromhatalmi értekezleten résztvesz Hasing Ismay tábornok, Churchill katonai tanácsadója is. A tábornok Eden tanácsadója lesz az értekezleten, amikor katonai kérdések is szőnyegre kerülnek. Ismay tábornok moszkvai útját Londonban úgy magyarázzák, hogy az értekezleten a katonai kérdéseket behatóbban fogják megbeszélni, mint eleinte gondolták.

BADOGLIO KORMÁNYA

mindinkább az angolszászokhoz kapcsolódik. Az északafrikai főhadiszállás közölte, hogy szövetséges katonai bizottságot neveztek ki a Badoglio-kormány mellé. A bizottság Mason Mac Farlane tábornok, gibraltári kormányzó vezetése alatt áll.

Londoni politikai körök véleménye szerint újabb lépés történt abban az irányban, hogy a Badoglio-kormányt közös hadviselő félnek ismerjék el az angolszászok. A Reuter-ügynökség egyik tudósítója, Standley Burch, aki a szövetséges főhadiszálláson tartózkodik, azt táviratozza, hogy Olaszországot ténylegesen máris közös hadviselő félnek tekintik. A hadszíntér egyes pontjain az olasz hadsereg egységei a szövetséges csapatok oldalán küzdenek, teszi hozzá Burch jelentése.

Eisenhower tábornok főhadiszállásáról azt jelentik, hogy amennyiben Olaszországot hadviselő félnek ismerik el — amire a Badoglio-kormány késznek nyilatkozik —, el kell dönteni az olasz csapatok felhasználásának kérdését. Ezek a csapatok valószínűleg nem teljesítenének arcvonalbeli szolgálatot, hadtápszolgálatban való alkalmaztatásuk azonban jelentős angolszász erőket szabadítanának fel.

Az elmúlt napokban több olasz tábornok és az olasz közigazgatás számos vezető személyisége érkezett a Badoglio-kormány székhelyére.

A „Daily Herald" értesülése szerint Smuts tábornagy Londonban elsősorban az afrikai olasz gyarmatok jövőjének kérdését beszéli meg Churchillel.

KÉT CÁFOLAT

Az „Associated Press" jelentést közölt, amely szerint a birodalmi kormány Ankarában tiltakozást jelentett volna be amiatt, hogy Törökország semlegességellenes magatartást tanusított német kötelékeknek a Dodekanezoszon történt katonai eljárása miatt. A berlini Wilhelmstrassen ezt a jelentést a tényeknek meg nem felelő célzatos és zavaró közleménynek minősítették.

A Stockholmban elterjedt hírekkel kapcsolatosan, amelyek egy finn küldöttség svédországi látogatásával összefüggésben Tanner pénzügyminiszter és Ranger volt miniszterelnök nevét emlegették, finn mértékadó helyen hangsúlyozzák, hogy a bizottság nem politikai célokból utazik a svéd fővárosba.

PORTUGÁLIA

mint semleges ország jelentős szerepet játszik az utóbbi időben. Sűrű tanácskozások vannak Lisszabonban. Sir Ronald Campbell lisszaboni angol nagykövet szerdán délután látogatást tett Salazar miniszterelnöknél. Ezt megelőzően a miniszterelnök Morito Morishina lisszaboni japán követet fogadta. Az angol nagykövet másfél órát töltött Salazarnál.

A miniszterelnök a megbeszélés után elhagyta a fővárost és vidéki nyaralójába ment. Nagyobb politikai elhatározások vagy fontosabb beszédek előtt Salazar mindig nyaralójába vonul vissza Santa Compadaoba.

AMI NEM ÉRDEKLI A SZOVJETET

Washingtoni jelentés szerint Sztalin visszautasította, hogy Oroszország résztvegyen azon az értekezleten, amely Washingtonban új terveket dolgoz ki a háború utáni pénzügyi kérdések szabályozására. A szovjet kormány kijelentette, hogy ez az értekezlet nem érdekli.

Német hadijelentés

Súlyos elhárító harcok Velikije Lukitól délre

A véderő főparancsnoksága közli:

Az egész keleti arcvonalról élénk harci tevékenységet jelentenek, amely egyes szakaszokon nagyobb erejüvé fejlődött.

A Velikije Lukitól délre levő harci térségben csütörtökön is elkeseredetten folyt a harc. A szovjet harci repülők támogatásával megkisérelte, hogy az előző napon elért betörését kibővítse.

Német részről megindultak az ellenintézkedések. A német légifegyvernem erős harci és közelharci repülőkötelékei az egész napon át eredményesen avatkoztak be a súlyos elhárító harcokba.

A Mannteufel vezérőrnagy parancsnoksága alatt álló 7. páncélos hadosztály a Dnyeper középső folyásánál folyt harcokban lendületes támadásaival és szívós kitartásával dicsőségesen megállta helyét.

FOKOZÓDÓ HARCOK A DÉL-APENNINEKBEN

Dél-Olaszországban a Volturno-szakaszon több ellenséges páncélostámadást visszavertünk. A Dél-Apennin hegységben fokozódott a harcok hevessége. Elkeseredett viaskodás után meghiusítottuk erős brit erők kisérletét, hogy Termolinál arcvonalunk balszárnyát benyomják és átkarolják.

A Földközi tenger keleti részében német zuhanó harci repülőgépek bombatalálatokat értek el két ellenséges cirkálón és alaposan bombázták egy szigettámaszpont tüzérségi állásait.

NAGY KÁROK STUTTGARTBAN.

Angol repülőerők az elmult éjjel bombákat dobtak le a Német-öböl területén és a svájci felségterület megsértésével terrortámadásokat intéztek Nyugat-Németország területén levő helységek ellen. Főleg Stuttgart városában keletkeztek nagyobb károk. Kilenc ellenséges repülőgépet lelőttünk.

NAGY TÜZEK LONDONBAN ÉS NORWICHBAN

Német harci repülőgépek az október 8-ára virradó éjjel megtámadták Londont és Norwichot, mindkét városban nagy tüzeket okoztak.

12 lövészhadosztályt, nagy páncélos kötelékeket vetett harcba a szovjet Nevelnél

Berlin, okt. 8. Az Interinf jelenti a keleti arcvonalról: A keleti arcvonal valamennyi szakaszáról a harcok további ellanyhulását jelentik, kivéve a *neveli harctér mintegy 25 km. szélességű arcvonalát. Nagy, elhatárolt szakaszon Velikije Lukitól délre a szovjetnek sikerült páncélos áttörést elérnie, amely Nevelen át északnyugat és délnyugat felé irányult. A szovjet saját közlése szerint e célra 12 lövész hadosztályt, nagyobb páncélos és csatarepülőkötelékeket vetett harcba.* Az előretörést a legerősebb tüzérségi tűzzel vezette be. Ezenkívül a tehermentesítés és előretörés céljából a Dnyeper egész középső szakasza mentén sok kisebb előretörést hajtott végre, amelyek azonban a helyi jelentőségű vállalkozá méretét nem haladták meg. *A harcok csütörtökön is egész nap a késő éjszakai órákig törellen erővel tartottak, sőt az éjszaka folyamán sem maradtak abba.*

A Dnyeper középső szakaszán a szovjet tehermentesítő előretörései különösen a Dnyeper szigetekről indultak ki, hogy a *nyugati parton új partraszállási hidfőket alakitsanak ki.* Ezzel szemben *a német támadó vállalkozások mind a Pripjet mocsarak területén*, mind Dnyepropetrovszktól északra a szovjet hídfők ellen további sikerrel jártak. A Pripjet mocsaras térségén a szovjet kénytelen volt súlyos veszteségekkel és csaknem egész hadianyagának hátrahagyásával kelet és északkelet felé messze támadásainak kiinduló állásain túl kitérni és ezzel ismét feladni az óriási vér és fegyveráldozattal megszerzett területet. A német páncélos erők a Dnyepropetrovszktól északra levő hídfőt továbbra is el tudták határolni. (MTI)

Válságos helyzetben volt Montgomery főhadiszállása

Bern, okt. 8. Montgomery tábornok főhadiszálásáról jelentik, hogy a Termoli körüli harcokban a 8. hadsereg egy ideig rendkívül válságos helyzetben volt és az a veszély fenyegette, hogy a támadó németek Montgomery tábori *főhadiszállását* is elfoglalják. Végül a tábori konyhák és a hivatalok személyzetét is harcba kellett vetni, hogy szembeszálljanak a rendkívül veszélyes helyzettel.

Kedden német csapatok néhanyszáz méternyire közelítették meg Montgomery főhadiszállását. A döntő pillanatban azonban Montgomery utászokat vetett harcba, akik pontonhidakat épitettek a Diferno folyon át, amelyen Sherman-páncélosokat szállítottak át a túlsó partra és ezzel lényegesen könnyitettek az angol csapatok helyzetén.

Angolszász jelentések szerint Kesselring a legutóbbi napokban *háromszorosára emelte a Vasto Sulmon és a Pescara között harcoló csapatainak létszámát.* (Bud. Tud.)

Német légitámadások London ellen

Amsterdam, október 8. Az angol hírszolgálat igen súlyosnak és nagyarányúnak mondja azt a légi támadást, amely csütörtökre virradó éjszaka Londont érte. A német repülőgépek a városnak igen sok kerületére dobtak le bombákat. A bombázás károkat okozott és sok halottat követelt.

A jelentés hozzáteszi, hogy két év óta Londonnak nem volt része ilyen hatalmas légitámadásban. A bombarobbanások az egész várost megrázkódtatták.

Amsterdam, október 8. A csütörtökre virradó éjszaka London ellen végrehajtott nagyarányú légitámadást a péntekre virradó éjszaka újabb légitámadás követte. Az angol hírszolgálat jelentése szerint német repülőgépek repültek be Anglia délkeleti vidékei fölé és több repülőgép a főváros fölé is behatolt. A közlemény szerint a repülőgépek több helyre bombákat dobtak. Áldozatokat és károkat jelentettek.

Hitler beszédet intézett a birodalmi körzetvezetőkhöz

Berlin, okt. 8. (NTI) A párt birodalmi körzeti és kötelékvezetői a Führer meghívására október 7-én a főhadiszállásra mentek.

A Führer az összegyült pártvezetőség előtt részletes áttekintést nyujtott a *háború eddigi folyásáról és az ezidőszerinti politikai és katonai helyzetről.*

— Ebben a világtörténelmi viaskodásban — mondotta Hitler, — a *fegyverek egymagukban semmit sem jelentenek, ha nem áll mögöttük az ember akarata.* A háború sohasem veszhet el, ha a német nép megtartja azt a szellemet, amely egyformán nyilvánul meg a csatatereken és otthon. Ez meghozza a nagy német győzelmet. *Mi mindenütt verekedni fogunk és sohasem lanyhulunk el, amig a célt el nem értük.*

A birodalmi pártvezetőségi gyűlésen *Speer* a haditermelési és fegyverkezési ügyek minisztere áttekintést nyujtott a fegyverkezés állásáról. *Dönitz* tengernagy a német haditengereszetnek az ellenség tengeri összeköttetései ellen folytatott harcáról beszélt. *A német buvárnaszádok ismételten uj eszközökkel és fegyverekkel jelennek meg a tengereken*, hogy ellenfeleinket tengeri ütközetre szoritsak, amely a jövőben messze túl fogja haladni a mait. Schepmann, az SA törzskari főnöke az SA világnézeti feladatairól szólott.

Himler birodalmi vezető a hadviselés és belső igazgatás kérdéseinek egész sorozatával foglalkozott. *Ley* dr. birodalmi miniszter ismertette azt a nagyszabású *lakássegélyt*, amelynek célja az, hogy ön- és közsegély útján *egyszerű kisegitő otthonokat állitsanak fel település formájában a vidéken, mert ezzel előmozditják a bombatámadások által okozta bajok leküzdését.* (MTI)

A római helyzet és a Vatikán védelme

Róma, október 8. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jeenti: »Róma nem német mgszállás alatt lévő, hanem baráti város«, mondotta *Reiner* Stahel vezérőrnagy, Róma nyilt város német katonai parancsnoka Günter Weber haditudósítónak. *Természetesen a német parancsnokság ellenőrzi a város életét* és felelősséget érez annak biztonságáért. Aránylag *csak gyenge német csapatok állomásoznak Róma területén, ügyhogy Róma nyilt város jellegét megőrizték.* Presti tábornok, a római rendőrség főnöke teljes tekintéllyel gyakorolja hatalmát. A közigazgatási tisztviselők is ugyanúgy dolgoznak, mint azelőtt. Az egyes hivatalokba szakértő biztosokat jelölt ki még Róma nyilt város előző olasz katonai parancsnok s ezek a biztosok helyükön maradtak.

»Egész figyelmünket arra irányitottuk, — mondotta Stahel tábornok — hogy főleg az élelmezést biztosítsuk. Kezdetben német kisérettel szállítottuk az élelmiszereket Rómába, hogy a szállitmányok kifosztását megakadályozzuk. Igy gyorsan kiköszöböltük az élelmezés terén rövid ideig mutatkozó nehézségeket. Azóta mindig 10—16 napi élelmiszerkészlet volt a városban. A helyzet ma ezen a téren cseppet sem kedvezőtlenebb, mint szeptember 9-e előtt.«

»Mennyiben terjed ki a német véderő védelme a *Vatikánváros területére?*« — kérdezte a haditudósító.

A német városparancsnok válaszában a következőket mondotta:

»Amikor Róma városa 48 órán át hadműveleti terület volt, az olasz véderő nem tett kielégítő intézkedéseket a Vatikánváros védelmére. Ennek következtében *német ejtőernyős vadászok vállalták ezt a feladatot.* Ebben a pápánál és a svájci gárdánál a legteljesebb megértésre találtunk. A Vatikán katonai őrségünk számára korszerű lakóbarakot épittetett, alvőhelyekkel és folyó vizzel, vatikáni területen, hogy az ejtőernyős vadászok ne legyenek kénytelenek az éjszakát nyitott teherautókon tölteni. Ma már saját kórházuk is van vatikáni területen. Egyetlen összeütközés sem történt és örülök, hogy személyesen segítségére lehettem a svájci gárda parancsnokának abban, hogy az ujoncokat elhozathatta Svájcból a Vatikánba.«

A „halottak városa"

Róma, október 8. Nápoly a szó szoros értelmében **a halottak városa volt,** amikor az angolszász csapatok bevonultak — jelentette ki olasz ujságírók előtt egy nápolyi orvos, aki motorcsónakon szökött meg a nápolyi megszálló csapatok elől és most érkezett Rómába. Már hetekkel a fegyverletételt megelőzően **egyetlen koporsót sem lehetett kapni Nápolyban** —, mondotta az orvos —, annyira megviselték a várost az angolszász bombázások. A nápolyiak **zsákbavarrták elpusztult hozzátartozóik holttestét** és az Angiono-rakpartról a tengerbe dobták. A tenger árja gyakran a partra dobta a holttesteket, mire a városi tanács megtiltotta a temetésnek ezt a módját és elrendelte, hogy a holttesteket amennyiben nincsen koporsó, **máglyán kell elégetni.**

A Via Roma mindkét oldalán egész háztömböket borotváltak le a brit légiaknák. Legalább **kétszázezer lakos vált hajléktalanná.** Bombatalálatok értek több kórházat is. Az utolsó légitámadás a Badoglio-kormány fegyverletételének napján, szeptember 8. napján ment végbe. A rombolás művét befejezte zután a Salerno felől előnyomuló angolszász tüzérség.

Az 5. amerikai hadsereg parancsnoka, Clark altábornagy, még máig sem tudott normális viszonyokat teremteni Nápolyban. Az emberek **tömegesen halnak meg éhinségben, vagy végelgyengülésben.** Nincs viz, sem gáz, sem villany. Egy kenyérért zugban ezer lirát fizetnek. Gyógyszerek a polgári lakosság számára egyáltalában nem állanak rendelkezésre. Az amerikai megszálló parancsnokság egyik első intézkedése azt volt, hogy elrendelte az utcákon heverő holttestek eltemetését a Paggio Reale-temetőben. Az amerikai katonai rendőrség élénken tevékenykedik s szünet nélkül folyik a Nápolyban maradt vezető **fasiszták** letartóztatása. Az orvos is azért szökött meg, mert a vezető fasiszták közé tartozott.

—oOXOo—

Meghalt Rékai Nándor, az Operaház vezető karnagya 73 éves korában Budapesten, szivszélhüdésben. Rékai egyike volt a legképzetttebb magyar muzsikusoknak, vérbeli művész, nagyszerű karmester, kiváló komponista. Temetése ma délután lesz az Operaház előcsarnokából.

Az ország pénzügyi helyzetéről tájékoztatta a 42-es bizottságot a pénzügyminiszter

A 42-es országos bizottságban *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter nagyobb beszédben tájékoztatta a képviselőház és felsőház tagjaiból alakított testületet az ország jelenlegi pénzügyi és gazdasági helyzetéről. Nagy érdeklődés nyilvánult meg a pénzügyminiszter beszéde iránt és a bizottság ülésén Kállay miniszterelnök és a kormány valamennyi tagja megjelent.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter kiemelte beszédében, hogy *az év első nyolc hónapjában az összes állami kiadások 75.2 százaléka nyert fedezetet adókból és egyéb állami bevételekből.* Több mint háromnegyedét fedezték a rendes állami bevételek a kiadásoknak és egynegyedét, 24.8 százalékot kellet hitelműveletek útján előteremteni. Az állami kölcsönöket a pénzintézetek útján helyezték el és a *pénzintézetek a szükséges összegek legnagyobb részét saját erőikből teremtették elő.* A kölcsönök elhelyezését egyrészt a betétállományok — bár még mindig lassú fejlődése, — másrészt a már korábban bevezetett szelektív hitelpolitika, valamint a ülföldi valutában folyósított amortizációs kölcsönök visszafizetése tette lehetővé. Ezek a körülmények hozzájárultak a bankok likvidálásának a növeléséhez és emellett módja volt a pénzintézeteknek az állami hitelszükségletek kiegészítésére.

A pénzügyminiszter a továbbiak során tájékoztatta az országos bizottságot *a naptári év végéig előreláthatóan felmerülő kiadásokról és bevételekről.* Vázolta a még szükségessé váló hitelműveletet és ezek fedezetének módjait és végeredményben megállapította, hogy *az államháztartás helyzete a még hátralévő utolsó évharmadában épp úgy, mint az év első kétharmadában szilárd biztos alapokon nyugszik.*

Végezetül hangoztatta a pénzügyminiszter, hogy változatlanul, sőt fokozott mértékben takarékosságra és a nemzet minden tagjának áldozatkész, fegyelmezett magatartására van szükség.

A pénzügyminiszter általános érdeklődéssel várt és fogadott beszámolóját több felszólalás követte, amelyekre Reményi-Schneller Lajos részletesen reflektált.

„Erőszakkal lehet talán országrészeket időlegesen meghódítani, de megtartani sohasem"

Szatmárnémeti, okt. 8. Dr. Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter pénteken reggel Szatmárnémetibe érkezett és résztvett a szatmárnémeti társadalmi egyesületek nemzeti együttműködésének alakuló ülésén, majd a szatmári Széchenyi Társulat ünnepélyes közgyűlésén jelent meg. Mindkét helyen hosszabb beszédet mondott.

Az időszerű magyar kérdések taglalása során arra mutatott rá a miniszter, hogy *ezeken a szent rögökön a magyarság az évszázadok viharaiban megritkult és a Nyugat védelmében kipusztult őslakosság helyébe más népek is telepedtek le.* Ez a körülmény nem gyengítésére, de ellenkezőleg a megerősítésére alkalmas e földhöz való törhetetlen ragaszkodásunknak és rendithetetlen jogainknak. Európáért és a kereszténységért elfolyó magyar vértenger a történelemnek legerősebb, legdöntőbb, legmaradandóbb jogcíme számunkra, amely mellett más jogcím és igyekezet eltörpül és megsemmisül.

— *A magyar állam léte* — folytatta szavait emelt hangon a miniszter — *sohasem volt a nemzetközi konjunktúra eredője.* Mi ezt a hazát ezeréven át soha sem idegen erők muló és változó játékára, de a magyar államalkotóképességek tiszta talajára építettük fel. A távoli jövő parancsa pedig azt írja elő a számunkra, hogy *mi még sok száz évig fogunk együttélni az ezeréves magyar haza védő pajzsa alatt.* Idegen ajkú népekkel az együttélés életformáit olyképen kell előkészíteni, hogy a lehető legvonzóbb, legbiztonságosabb, leggyümölcsözőbb legyen mindkettőnk számára. *Erőszakkal lehet talán országokat, vagy országrészeket időlegesen meghódítani, de megtartani sohasem.* Példa erre a kisantant esete, amelyet — erkölcsi alap hijján — a szuronyok millió sem tudtak megmenteni.

Az időszerű magyar kérdések tüzetes ismertetése után így fejezte be beszédét a miniszter:

— *Az itteni magyarságnak nincsen semmi oka a kishitűségre, de ellenkezően minden oka meg van a legteljesebb bizalomra.* A magyarságban soksok erő lakozik, amelyek helyes megszervezése, megóvása és a nemzet javára való latbavetése, ez a titka a magyar holnapnak és ez a célja a mai nemzetvezetésnek.

Baráti Huszár Aladár a 48-as gondolatról és a kétlaki emberekről

A Törzsökös Magyarok budapesti tábora októberi emlékestet tartott helyiségében. Először dr. *Hidvéghy* István nyugalmazott orvos-ezredes emlékezett meg az októberi magyar gyásznapról. Aradról, a vértanuk városából származik, magábaszívta a szabadság levegőjét és vérében hordozza a függetlenség eszményét.

Baráti *Huszár* Aladár nagyszabású beszédben emlékezett meg október 6-áról.

A negyvennyolcas gondolatról beszélt később. Az aradi tizenháromról, akik közül sokan nem voltak vérségi magyarok, de mindannyian ugyanazért a célért: *a szabadságért és magyarságért haltak meg.*

A szabadságharc eszményének folytatásáról beszélt.

— Ismerek régi, vad negyvennyolcasokat, akik ma csodálatosképpen a szabadság-gondolattal össze nem egyeztethető elveket vallanak és a másik táborba tartoznak.

A nemzeti önérzetről és magyarságöntudatról mondott ezután kemény szavakat. Mindennek középosztályunk elesettsége az oka. Sokan akadnak most is, akik egyik zsebükben nyilas pártigazolványt, a másik zsebükben szociáldemokrata tagsági igazolványt hordanak. Mi nem tartozunk ezekhez, úgymond. Soha nem tudnánk megtagadni magyarságunkat.

— **Aga khán válóperének tárgyalását Genfben megkezdték.** Egy genfi jelentésből kitűnik, hogy az ottani elsőfokú bíróság szerdán megkezdte Aga khán válókeresetének tárgyalását, miután a házastársak kibékítésére vonatkozó eljárás eredménytelen volt. Mindkét fél összeférhetetlenség címén kéri a válás kimondását.

MUSTOT
veszünk
Debrecen sz. kir. város
Szesz- és Bornagykereskedése Rózsa-u. 3.

Kállay miniszterelnök a MEP klubnapon

Budapest, október 8. — A MÉP csütörtökön este Akadémia-utcai székházában rendkívül nagy érdeklődéstől kísért klubnapot tartott. A párthelyiséget már a koraesti órákban benépesítették a tagok. A kormány tagjai közül megjelent Kállay Miklós miniszterelnök, Radocsay László igazságügyminiszter, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter és Zsindely Ferenc kereskedelmi és közlekedési miniszter. Az államtitkári kar tagjai közül jelen volt Thuránszky László miniszterelnökségi, vitéz Bonczos Miklós igazságügyi, Bárczy János földművelésügyi és Jurcsek Béla közellásásügyi államtitkárok.

A klubnapon csakhamar élénk eszmecsere alakult ki, különösen nagyszámban vették körül a törvényhozók Kállay Miklós miniszterelnököt, aki baráti beszélgetés keretében a feltett kérdésekre válaszolva **behatóan elbeszélgetett pártja törvényhozóival az időszerű belés külpolitikai kérdésekről.**

Dr Soós Béla egyetemi tanár előadása a tanári továbbképző tanfolyamon

Tegnap délután nagy érdeklődés mellett tartotta meg előadását a tanári továbbképző tanfolyamon dr. *Soós* B la egyetemi tanár. Előadásának címe: »Az irodalom a református nevelés szolgálatában«. Ramutatott arra, hogy a tanárt oktatása során három szempontnak kell vezetnie. A tanulók erkölcsi, vallásos és magyar nevelésre van szükség. Keressük meg irodalmunkban a jellegzetesen református vonásokat. Utalt a magyar lírára, különösen Ady költészetére. Azután felvetette a kérdést: igaz e a református egyház képe irodalmunkban? Részletesen foglalkozott Szabó Dezső »Elsodort falu« c. regényével, majd hangoztatta, hogy a tanárnak ismernie kell az egyház ideális képét, csakúgy, mint a valódit s a tanulók elé a kettő szintézisét kell odatárni. Mert amilyen felfogás gyermekeinket eltöltsi ezekkel a nagy kérdésekkel birkozó irásoktól, ugyanúgy nem lehet a fiatalságot magára hagyni, mikor tájékozódik az irodalomban. Az igazi tanár útmutatóul áll a könyv és tanitványa közé. A könyvben az egyház valódi vagy ferde beállításban egyaránt szerepelhet, a nevelő azonban felülemelkedik az anyagon. Nincsen tantárgy, ahol olyan nagy feladat hárulna a tanárra, mint a magyar irodalomtörténet tárgyalásánál: irodalmat semmiféle vezérkönyvből tanitani nem lehet.

A nagysikerű előadás után a hallgatóság hosszan ünnepelte az illusztris előadót, majd a hozzászólások során Juhász Géza fűzött az előadáshoz értékes kommentárt.

Agyonlőtte feleségét és öngyilkos lett négyhetes házasság után

Sopronkövesden Csorba Géza 23 éves gazda *agyonlőtte 19 éves feleségét. Tette után főbelőtte magát.* Az alig négyhetes házasok között többizben volt szóváltás, a fiatalok folytonosan féltékenykedtek egymásra.

Lekvár szilva
1 kgr. 88 fillér
Rátóczyné, Csapó 40.

Fény derült a szélhámos ál-báró multjára

A Dollfuss halálát követő utcaiharcokban lelőtt egy német csoportvezetőt

Egyre bővül Brenner Péter, a Szegeden elfogott nagyszabású szélhámos csalásainak listája, amelyeket ez az agyafurt fiatalember Budapesten, Győrött, Esztergomban és Szegeden, valamint más vidéki városokban követett el.

A szélhámos báró Fröhlichsthal-Brenner Péter álnéven beférkőzött *úriasszony és urilányok kegyeibe és nagyobb összegeket csalt ki tőlük*, a pénzt aztán eltőzsdézte. Brennert átadták a budapesti főkapitányság detektívjeinek, hogy lenyomozzák vele fővárosi viselt dolgait.

Közben sikerült megállapitani a multját. Tulajdonképpen *Lockstinnek* hivták, de Magyarországra jövetelekor örökbefogadtatta magát és a Brenner-névhez jutott. Az 1914-es világháborúban az osztrák-magyar hadsereg tartalékos főhadnagya volt és Galiciában egy élelmezési raktárban teljesitett szolgálatot. Ott többrendbeli sikkasztást követett el, 19 hónapi börtönbüntetésre itélték. Később Bécsben hitelsértés és csalás miatt indult ellene eljárás, ennek *másfélévi börtön* lett a vége. Alighogy ezt a büntetését leülte, okirathamisitásért háromhónapi fogházra itélték.

Megállapitották, hogy *hazudott, amikor azt állitotta, hogy az osztrák külügyminisztérium tisztviselője volt*, igaz azonban az, hogy a Dofuss meggyilkolása napján támadt utcai harcok során lelőtt egy nemzetiszocialista csoportvezetőt és ezért az Anschluss után menekülnie kellett, mert a német rendőrség körözést adott ki ellene. Svájcba akart menekülni, azonban nem jutott át a határon. Igy választotta tartózkodási helyéül Magyarországot, ahol aztán álnéven sikerült egész mostanáig rejtve maradnia, mignem szélhámosságai ráterelték a figyelmet. Valószínű, hogy kiadják a német büntető hatóságoknak.

Szekér és villamos karambolja a Csapó-utcán

A Csapó-utca 29. számú ház előtt könyen végzetessé válható karambol történt egy szekér és a 27-es számú villamos között. A szekér, melyet Lovák József Bellegelő 50. szám alatti 39 éves gazdálkodó hajtott, valószínűleg a lovak megbokrosodása következtében beleszaladt a villamoskocsiba. A kocsivezető, Csóré Lajos lélekjelenlétének volt köszönhető, hogy **nagyobb szerencsétlenség nem történt. Lovák József, a hatalmas összeütközés pillanatában megkapaszkodott a villamos rézrúdjában, a hatalmas ütődés azonban kivetette az úttest kövezetére, ahol eszméletét vesztve terült el.** A karambol következtében a villamoskocsi megrongálódott, míg a szekérnek, melyen gyümölcsizes ládák voltak, semmi baja nem történt.

A sérült Lovák Józsefet a sebészeti klinikára szállitották és kezelés alá vették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. — A karambol ügyében megindult a vizsgálat.

A „horgászó" tolvajt kézrekerítette a debreceni rendőrség

Tizrendbeli lopás gyanúja miatt a vizsgálóbiró letartóztatta a „veterán" bünözőt

Kádas Sándor 66 éves büntetett előéletü férfit egyik rendőrőrszem gyanús csomagot cipelve találta. Igazolásra szólitotta fel, majd megnézte a csomagot, melyben **többek között egy értékes fényképezőgépet talált.** Kádas azt mondta, hogy a gépet a Komlóssyúton találta. Előállitották a rendőrségre, ahol megállapitották, hogy **az utóbbi hónapokban Debrecenben sorozatosan elkövetett „horgászó" lopások tettesét sikerült elfogni a rendőrnek. Kádas Sándor pincék és lakóházak ablakain horgosbottal szedett ki ruhaneműeket és más értékes tárgyakat. Tizrendbeli ilyen lopás bűntettével gyanusitva került a debreceni kir. ügyészségre.**

Dr **Backer József** vizsgálóbiró tegnap hallgatta ki Kádast, akit a kihallgatások befejeztével előzetes letartóztatásba helyezett. Kádas ügye nem került rögtönitélő bíróság elé, bár a lopások zömét este 9 óra után követte el, de a nyomozó hatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy **mivel a lopásokat kivülről, az utca felől követte el, az utcai elsötétités időpontja irányadó és az pedig a lopások elkövetése idejében meg este 11 órakor volt csak.** Kádas viszont a lopásokat este 9—10 óra között követte el.

Asztalos Ferenc ref. lelkesz tragikns halála

Rövid jelentés adta tudtul, hogy Asztalos Ferenc szaldobágyi református lelkész tragikus körülmények között elhunyt. A fiatal lelkesz masfél évvel ezelőtt került a Nagyvárad melletti Száldobágyra és új állomáshelyén nagy szeretet és megbecsülés vette körül. A halálaset körülményeiről a következő részleteket közlik most Nagyváradról:

Asztalos Ferenc saját kocsiján bejött Nagyváradra és itt hivatalos ügyeit intézte. A városból az esti órákban tért viszsza. Már a községben volt, amikor hirtelen súlyos rosszullét vett rajta erőt. Segitségért kiáltozott, amire többen a kocsiban ülő lelkészhez siettek.

— Mi történt tisztelteles úr? — kérdezték az emberek, felismerve a lelkészt.

Asztalos Ferenc elhaló hangon mondta:

— Nem tudom, nagyon rosszul érzem magam!...

Aztán aziránt kezdtek érdeklődni az emberek, nem történt-e az úton valami. Asztalos Ferenc azonban megnyugtatta az érdeklődőket: nem történt semmi, csak hirtelen rosszullét fogta el. Erre a kocsit hazahajtottak és lefektették ágyába a lelkészt. Rövid idő mulva, mielőtt meg a szomszédos Biharpüspökiből és Nagyváradról orvost hozattak volna, Asztalos Ferenc kiszenvedett. A halálestről azonnal értesitették Asztalos Ferenc Berek böszörményben élő édesanyját, aki meg is érkezett Száldobagyra.

A haláleset ügyében megindult a vizsgálat s miután külerőszak nyomát felfedezni nem lehetett s a család a boncolás mellőzését kérte, megadták a temetési engedélyt.

Bortermelők
figyelmébe!
Minden mennyiségű bort, mustot megvásárolok a legmagasabb napi áron. — Beszállitáshoz hordót adok.
Pótor László
bornagykereskedő.
Debrecen, Hatvan-u. 35.

debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ: BELEZNAY-UNGER ISTVÁN

SZINHÁZI HETI MUSOR:

Szombaton délután: **Egy nap a világ.** Filléres helyárak.
Szombanton este: **Cigányszerelem.** C) bérlet.
Vasárnap délután és este: **Cigányszerelem.** Bérletszünet.
Hétfőn este: **Zenebohócok.** Munkáselőadás.
Kedden este: **Zenebohócok.** — Munkáselőadás.
A Csokonai Szinház esti előadásai október 8-ikától kezdve, az elsötétítésre tekintettel fél 7-kor kezdődnek.

Cigányszerelem

Több évi pihentetés után került újból a Csokonai Szinház színpadára **Lehár Ferenc „Cigányszerelem"** című nagyoperettje. Az előadás elé nagy érdeklődéssel tekintettünk nemcsak azért, mert egy ilyen súlyú operett bemutatója fokmérője a társulat teljesítő képességének, hanem azért is, és elsősorban csak is azért, mert a sok, minden zenei igényt nélkülöző operett után erősen vágyakozunk a komolyabb zenei igényünk kielégítése után. **A B.-Unger társulat** jószándékú előadása nagy megértéssel találkozott, amit legbeszédesebben a megtelt nézőtér igazol. Lehár gyönyörű zenéjét szinvonalas tolmácsolásban szólaltatta meg az együttes s mind egyéni, mind pedig összhatásában a Csokonai Szinház hosszú évek óta első olyan produkciója, amit a helyi társulat önerejéből old meg. Éppen e körülmény a bírálat szigora helyett inkább a buzdítás, a további vállalkozás kedvét kell, hogy szorgalmazza, mert alap adottságaink megvannak arra, hogy hasonló vállalkozásokkal a régi operettjáték nívóját hozzuk vissza.

A remekül kiállított darab rendezését **Deésy Jenő** tartotta kézben. Az előadás tempója, tömegmozgatása kifogástalan s illuziókeltő.

A szereplők sorából **Németh Ilonkát** kell legelsőbben kiemelni. Zorika alakját vitte színpadra jó játékrutinnal. Szépen csendülő és könnyedén hajlékony hangja a partitura minden kivánalmának megfelel s sikert jelentő tolmácsolása újólag széleskörű szimpátiával találkozott. **Jurik Ica** Körösházy Ilonája sok invencióval, rátermettséggel és fölényes lendülettel formált alakítás. Remek játéka különösen a második felvonásban érte el robbanósikerű tetőfokát. **Turcsi Gitta** tánckészsége és boszorkányos játéka sok tapsott kapott. Kár, hogy ez a tehetséges művésznő modoros torokhanggal rontja elismerésreméltó játékát. Több természetességgel minden bizonnyal még fokozottabb sikerre tarthat számot. **Fáskerthy Mária** mértéktartó játéka kifogástalan.

Józsi cigány alakját **Dalmady Géza** férfias lendülettel mintázta. Játékának friss színei, tüzes temperamentuma nagy tetszéssel találkozott. Színes szép tenorja gazdag pompával szárnyal s kifejezésteljes. Ilyen hang mellett itt-ott szavaló elem alkalmazásával felesleges az eröteljesebb hangsúlyozás. **Szabó Samu** bravuros játéka, frenetikus sikerü ötleteinek eredetisége, bőséggel áradó humora minden jelenetét kivételes értéküvé emelte. **Deésy Jenő** kocsmárosa kifogástalan és gazdag rutinra épitett s játékából a derüs szív melege sugárzott **Hajdú Péter** jó hanganyaga szépen érvényesült, de mozgásában kiforratlan **Csengeri Aladár** könnyed tánca, énektudása és mókáskedve hatásos.

Borza Ibolya és Mártonyi Alfréd valamint a balettkar tánca nagyban emelték az előadás sikerét. Gondos és föként az izléses ruhák méltán keltettek feltünést.

A harmadik felvonásban Rácz Jancsi zenekara szép sikerrel müködött közre. **Hukvári Jenő** karnagy alapos és gondos munkát végzett, ami a jól összecsiszolt előadásban jutott kifejezésre. Néhány szereplő glisszadós éneke azonban tehertétele elökészitő munkájának.

FILM

A VIGSZINHÁZ mozgó nagy érdeklödés mellett mutatta be érdekes fordulatos meséjü monumentális olasz történelmi filmjét, a BORGIA LUKRECIA-t. A grandiózus képekben, ügyes ötletekben, müvészi felvételekben dominálo rendezés, a remek szereplögárda, élén Isa Pola és Carlo Ninchivel öszinte sikerré avatta az olasz filmgyártásnak ezt a nagyszabásu alkotását. A kisérő müsor érdekes, aktuális.

Anyakönyvi hírek

Születések: Katz Károly kereskedő, Csokonai u. 42 fiú Péter. Moskovits Dávid kereskedő, Hatvan u. 34 leány Éva. Balla János ht. örmester Csapó u. 25, leány Ilona. Kálmán Sándor gazdasági cseléd, Ebes 59 fiú Sándor Karsai Sándor napszámos, Bánk 68 lány Erzsébet. Dr Gál György orvos Oláh Károly u. 2, fiú Jenő. Hajdú Lajos kádármester Vendég u. 65 flú Lajos. Tóth János lakatossegéd, Márton Kálmán u. 15 leány Ibolya. Ivánka Tóth Gábor timársegéd, Rakovszky u. 34 fiú Gábor. Cserna László MÁV-segédtiszt, Vezér u. 13. leány Anna. Papp Lajos földmüves, Sáránd leány Jolán. Almási Gábor alkalmi munkás Mikepércsi út, fiú István. H. Molnár Bálint H.-Böszörmény, fiú Bálint. Ágh Zoltár uradalmi intéző Pannonhalma, leány Márta. Lichtmann Sándor bádogossegéd Bornemisza u. 9. leány Éva. Vagner Ferenc tüzoltó Kossuth u. 42. leány Ilona. Deli Károly alkalmi munkás, Domb u. 22 fiú Imre. Horváth József távirda munkás Nagyiván fiú József. Janó Gyula müvezető, Zöldfa u. 6 leány Margit. Braskó Gyula gazdaságicseléd Gazdasági Akadémia, fiú Gyula. Mester József örmester Mikepércsi út 7. fiú Vendel. Makai Ferenc cipészmester, Kaszony u. 11. leány Éva Barcsa István napszámos Gizella u. 9, leány Ágnes. Dr Kovács István MÁV titkár, Epreskert u. 11 B), fiú Vajk. Horváth István gyógyszervegyészeti gyáros, Budapest, fiú Zalán. Kornya Sándor gimnáziumi igazgató, Nagyszalonta, leány Judit. Dr Katona József pénzügyi segédtitkár, Komlóssy út 27 fiú Eörs. Vituj László ny. törvényszéki fogházör Balaton u. 12 fiú György. Nagy Gyula tisztviselő Nagyvárad, leány Éva. Kálmán Imre gazdasági cseléd, Nagycsere 62, leány Irén. Németi Béla MÁV bádogos, Ujfalusi u. 20. B. Kállai Zoltán MÁV segédtiszt, Vörösmarty u. 24. fiú István.

Eljegyzések: Tóth András malmi munkás, Mályva u. 2—Bodnár Ilona, Hajnal u. 1. szám. Sztancs András kömüvessegéd, Fülöp u. 12.—Farkas Ilona, Bányai-telep 105. Hegedüs Mihály asztalossegéd—Dán Etel, Varga utca 23. szám.

Házasságkötések: Tatár István nyomdász—Debreceni Juliánna, Nyil u. 107. Homoki Lajos lámpagyujtó, Szegfü u. 39.—Csabai Róza, Kunhalom u. 52. Opor Károly százados, Hatvan u. 1.—Kapros Ida, Ferenc József út 22.

Halálozások: Rhénes Károly ref. 78 éves, Ajtó u. 21. Grünfeld Dávid izr. 81 éves, Miklós u. 21. Mihályi Imre rk 84 éves, Kishegyesi út 40. Bakos Gábor ref. 67 éves, Kishegyesi út 40. Zengővári György ref. 19 napos, Kerekes Géza u. 25. özv. Horváth Ferencné ref. 76 éves, Vigkedvü M u. 28. sz. Rátai Józsefné ref. 47 éves, Dévai u. 9. Balogh Benjámin ref. 87 éves, Kishegyesi út 40. sz. Kulcsár Ferenc ny. tanító ref. 64 éves, Kassa út 6. Zsigó Irén rk. 17 éves, Hungária körút 2. sz. Domán János rk. 15 éves, Egyek. Kapitány Anna ref. 7 hónapos, Kádár dülő 40. Majerszki Imre rk. 4 hónapos, Pesti u. 4. Berényi Béla rk. 65 éves, Oláh Károly u. 25. Szatmári Irén ref. 64 éves, Werbőczy u. 2. Bodán János gk. 82 éves, Magoss Gytér 5. szám.

Üzenetek a frontról

Csomó Ferenc hadnagy a K/511 tábori postaszámról üzeni Dodókának és Molnár Pál hadnagynak, hogy eljegyzésükhöz szívből gratulál és mindkettőjüket szeretettel üdvözli.

Vinnay Imre főtörzsőrmester a Z/333 tábori postaszámról üzeni feleségének és családjának, hogy a közeljövőben hazamegy. Jól van, egészséges, szerető csókjait küldi.

Keszely Miklós őrvezető az L/128 tábori postaszámról sok szeretettel köszönti feleségét, édesanyját és ismerőseit Derecskén. Jól van, egészséges, otthonról sok levelet vár.

Ludmányi Sándor honvéd az L/128 tábori postaszámról üzeni Hajdúsámsonban lakó feleségének és két fiának, hogy jól van, semmi baja nincs. Szerető csókjait küldi mindnyájuknak.

Kállai János honvéd Debrecenben lakó feleségének és hozzátartozóinak üzeni, hogy semmi baja nincs, ne aggódjanak érte. Kéri az otthoniakat, gyakran keressék fel leveleikkel.

Szilágyi Márton honvéd a K/560 tábori postaszámról üzeni szüleinek, hozzátartozóinak és ismerőseinek, hogy a legjobb egészségben van, ne aggódjanak érte. Csókot, üdvözletet küld.

Birinyi József honvéd a K/560 tábori postaszámról üzeni Hajdúsámsonba szüleinek és a sámsoni leányoknak, hogy jól van, egészséges. Kéri, írjanak gyakran.

Török László honvéd az L/128 tábori postaszámról üzeni szüleinek és testvéreinek, hogy egészsége kifogástalan. A csomagot megkapta, hálásan köszöni. Szerető csókjait küldi.

Vincze Ignác honvéd a P/939 tábori postaszámról üzeni hozzátartozóinak és jó ismerőseinek, hogy jól érzi magát, egészséges. Sok levelet vár. Szerető csókjait és üdvözletét küldi.

— **Amerika megengedi évenként 105 kínai bevándorlását.** Eddig nem volt szabad kínainak Amerika területére bevándorolnia. Ezzel az intézkedéssel akarják leküzdeni részben a kínai területek japán propagandáját.

— **A német keleti postaigazgatóság** október 26-án a főkormányzóság alapitási évfordulóján 10 zlotys bélyegeket bocsát ki keretrajzzal, barna színnel és a „Német Birodalmi Főkormányzóság" felirással. (MTI.)

Gyilkosság a halotti tor után

Flementése után öt év mulva beismerte apja meggyilkolását

Még 1939 tavaszán a szegedi tanyavilágban lévő erdőben holtan találták Lasancz Antal 71 éves gazdálkodót, aki egy halotti torról tartott hazafelé.

A gyilkossággal fiát, Lasancz Mihály 38 éves földmivest gyanusították, de a törvényszék akkor *a vád alól felmentette, mert tagadásával szemben nem volt megnyugtató bizonyíték.*

Most, csaknem öt évvel később tisztázódott a rejtélyes haláleset. Lasancz Mihály ugyanis beismerte, hogy valóban ő ölte meg édesapját, akivel állandóan haragos viszonyban volt.

A gyilkos fiú ezek után másodszor is a szegedi törvényszék elé került.

Orosz János s. lelkészt Kocsordra tanítóvá választották

A nyilastelepi egyházrészben már öt és fél éve fejti ki áldásos tevékenységét **Orosz János** segédlelkész. Nemcsak prédikációinak mélysége és tartalma, gazdag lelki hatásai vonták rá a közfigyelmet, hanem mivel állandóan tevékenykedett ifjúsági lelki nevelői téren is, etekintetben szintén elismerést aratott. Leventecsapatparancsnokként is működött több helyen, ide is sok lelki értéket vitt bele. Ő szervezte meg a nyilastelepi levente fiókegyesületet, melynek egyik szakosztályát vezette is. Legszebb eredményt ért el a vallásoktatásban és a gyermekpasztorációban. Dr **Farkas Pál** lelkipásztor, a vallásoktatási bizottság elnöke az Orosz János részére kiadott bizonyítványban kiemelte, hogy e téren a minősítése a legelső. A MÁV műhelytelepi iskolában gyermekénekkart szervezett és szép eredménnyel vezette is.

Orosz Jánost most a kocsordi református egyház egyhangúlag tanítóvá választotta. Bizonyos, hogy ott is értékes munkát fog végezni, de emellett még lelkészi munkát is fog végezni, az ifjúság lelki gondozását teljes egészében ő végzi. Kocsord község egyik részében, amely távolabb esik a parochiától, a hívek lelki gondozását is Orosz János látja el.

A nyilastelepi hívek, akik nagy szeretettel vették körül Orosz Jánost, mélyen fájlalják távozását, mivel gyermekeik lelki fejlődésére igen jó hatással volt.

Büntetlen előéletű vagyok mondotta a bíróság előtt a többször elítélt Bagdi Antal

Bagdi Antal női fodrászmester, aki már sokszor foglalkoztatta a hatóságokat különböző ügyeivel, újra a bíróság elé került. A vád szerint Bagdi Antal volt pénztárosnőjével, *Demcsák* Irén, Andrássy út 21. sz. alatti lakossal együtt részletfizetésre két hajszárítógépet vett egy budapesti cégtől, tulajdonjog fenntartásával, azonban mielőtt kifizették volna a gépeket, eladták azokat.

A kihallgatás során az elnök kérdésére Bagdi kijelentette, hogy büntetlen előéletű, holott a bűnügyi nyilvántartó szerint már több izben jogerősen elítélték. Egyébként nem érzi magát bűnösnek a sikkasztással kapcsolatban, mert a gépek hamarosan elromlottak s így nem volt hajlandó azokat kifizetni.

Demcsák Irén is ártatlanságát hangoztatta és kijelentette, hogy a két gép jelenleg is a lakásán található.

Tekintettel arra, hogy Bagdi állítását büntetlen előéletére vonatkozóan kétséget kizáróan megállapítani nem lehetett, a tárgyalást elnapolták.

Közvetlen ezután egy súlyos testisértés ügyében tartott tárgyalást dr. Székely István törvényszéki tanácselnök. Ennek a tárgyalásnak a főszereplője szintén Bagdi Antal volt, aki a vád szerint 1941-ben *Katona Sándort egy doronggal úgy fejbevágta*, hogy az húsz napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Bagdi azzal védekezett, hogy *egy előtte ismeretlen egyén éjszaka vaslapáttal rátámadt és ő csak önvédelemből ütötte le.* A törvényszék ebben az ügyben is elrendelte a bizonyításkiegészítési eljárást és a tárgyalást elnapolta.

Bor János nyug. igazgató-tanító meghalt

Hajdú megye közéletének ismert és széles körben tisztelt tagja dőlt ki az élők sorából, meghalt halmaji *Bor* János hajdúszoboszlói igazgató-tanító.

Évtizedeket töltött a pedagógiai pályán, nagy érdemeiért az ORTE tiszteletbeli elnökévé választotta. Sokat tett a református tanítóság szellemi és anyagi előrehaladásáért. Hosszú ideig elnöke volt az Alsószabolcs—Hajdúvidéki Református Tanítóegyesületnek.

A vármegye közéletében is tevékeny szerepet vitt. Tagja volt a vármegye törvényhatóságának. De legtöbbet tett városáért, Hajdúszoboszlóért tollal és szóval. Megalapítója és felelős szerkesztője volt a „Független Hajdúság" című lapnak és tagja az ottani képviselőtestületnek.

Önzetlen, puritán jellemű férfiú száll vele sírba. Munkás életének 74-ik évében ragadta el a halál. Elhunyta széles körben keltett mély részvétet. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz Hajdúszoboszlón.

Egyenjogusitották a zsidókat az angolszász megszállás alá került olasz területeken

Algeciras, október 8. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Gibraltárból érkező jelentések szerint az angolszász hatóságok felfüggesztették a fasiszta kormány által kiadott zsidóellenes intézkedéseket az általuk megszállott olasz területeken. — A szabadkőművespáholyok működését is újból megengedték.

A zsidó kereskedők ismét megkezdték működésüket s nagy szerepet visznek a megszálló hatóságok által árúba bocsátott élelmiszerek és egyéb cikkek szétosztásában.

Nem fontos, de érdekes

A meghalt nagy olasz feltalálónak, Marconinak első munkatársa most töltötte be Bolognában életének 101. esztendejét. — Antonio Marco valamikor Marconi szüleinek szolgálatában állott kertészi minőségben és az akkori 21 éves fiatal mérnöknek, amikor az a drótnélküli hírközlés első sikeres kísérletét végezte az atyai villa kertjében, segédkezett neki. Így az ősz kertész volt az első ember, aki Marconi első drótnélküli hírközlését felvette. A tiszteletreméltó öreg ma jó egészségnek örvend és büszkén említi azt a nagy pillanatot, amikor fegyverlövéssel jelezhette a domb másik oldalán lévő fiatal mérnöknek a sikert.

Tánciskolák

* **Schaff tánciskolájában,** a Koronában minden csütörtök és szombat este 7 órától, vasárnap 5 órától össztánc.

CSOKONAI SZINHÁZ
Tel. 25-45. Igazgató: B. Unger István
Előadások d. u. fél 4, este fél 7-kor
Szombaton este A) bérletben:
CIGÁNYSZERELEM
Lehár remek zenéjü, romantikus nagyoperettje
Szombaton délután
EGY NAP A VILÁG
Olcsó fill. helyárakkal!

APOLLO
filmszinház
Előadások: ¼4, ¼6 és ¼8 órakor, vasárnap 11 órakor is.
Féltékenység
Szereplői: Somlay A., Tolnay K., Lánczy M., Nagy I. és Vaszary P.
Ez a film a legnemesebb tendenciával készült magyar film

HUNGÁRIA
filmszinház
Szerencsés flótás
Főszereplők:
Tolnay, Szilassy, Latabár Bilicsi, Mihályi, Makláry.
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

METEOR
mozgó
Szombat, vasárnap és hétfőn:
Egy asszony visszanéz
Főszereplők: Jávor Pál, Tasnádi Fekete Mária, Somlay Arthur, Csortos Gyula.
Előadások kezdete: hétköznap 5 és egynegyed 8 órakor, vasárnap 11, 3, 5 és 7 órakor.
Szerdától:
BEHAJTANI TILOS!
Közkívánatra.

VIGSZINHÁZ
mozgó
Ma 3, 5 és 7 órakor a szenvedélyek, az izgalmak, a szerelem filmje:
Borgia Lukrécia
Pazar kiállitású olasz világfilm!
Fősz.: Isa Pola, Carlo Ninchi.

Országos jelenség: eltünnek a gyermekcipők

Sürgős intézkedésekkel kell elősegíteni a kisgyermekek lábbeli ellátását

A nemzet jövője a: gyermek. Szinte közhely már, hogy minden nemzet ereje abban a tényben gyökerezik, hány gyermeket nevelnek fel az édesanyák, főleg pedig azon van a hangsúly, hogy egészségesen neveljék fel őket. Az orvostudománynak egyik igen komoly kutatási területe és ága a megelőzés munkájával foglalkozik. Teljesen érthető, hogy a szülők igyekeznek megóvni gyermekeiket attól a kortól kezdve a különféle bajok ellen, amikor már járni kezdenek. Minden anya nagyon is tisztában van vele, hogy *a gyermek egészségi állapotának egyik igen fontos kelléke a kis cipő.* Legalább olyan gondoskodás tárgyát kell, hogy képezze, mint a könnyen emészthető élelmiszer.

És mivel a cipő nagyon fontos az új nemzedéknek, sokszorta feltűnőbb, hogy *a kis cipők egyre ritkulnak az üzletekben, sok helyről egyszerűen eltünnek.* Minden »fizikai jelenségnek« meg van a maga oka és magyarázata, a kiscipők eltűnésének is. A szakszerű háttérfeltárás végett megintervjuvoltunk több nagy cipőkereskedőházat s eléjük tártuk a szülők egyetemének panaszos kérdését: *miért nincs gyermekcipő és hogyan lehetne segíteni a bajon, miképpen biztosíthatnák az illetékesek a kis cipőkben felmerülő szükségletet.*

Általánosságban annyit előrebocsátunk, az alaphiba ott van, hogy *azokat a bőröket, melyekből gyermekcipőket lehetne készíteni, női cipők gyártására használják fel.* Szükségtelen bizonyítékokat felsorolni ennek igazolására, elég bármelyik kirakatot megtekinteni: *tele van tarka, szebbnél-szebb női cipővel, ezzel szemben hiányzanak a kis topánkák.* Minthogy senkit sem lehet kényszeríteni a ráfizetéssel való termelésre, ezért *a gyárak inkább női cipőket készítenek,* mert itt megtalálják a számításukat. A női cipők árát aránytalanul magasabban szabták meg, mint a gyermekcipőkét.

Akárhogyan bíráljuk a kérdést, egy bizonyos: *meg kell teremteni a lehetőséget arra, hogy megfelelő, puha gyermekcipőket készítsenek,* mert a gyenge gyermeklábakat a kemény cipők tönkreteszik és egész életükön megsinylenék a luxus női cipőgyártás előnybe helyezését a kis gyermekek.

Szakértőket kérdeztünk meg a bajok felől. Elsőnek a Dermata céget szólaltattuk meg, mint amelyiknek sajátmagának is nagy cipőgyárai vannak. Óriási cipőtermelésre van berendezve, ma is 3000 munkás dolgozik és horribilis termelése lehetne a Dermatának.

— *A gyermekcipők hiánya — így hangzott a magyarázat — az árkalkuláció hibájára vezethető vissza. Az az oka, hogy nincs annyi gyermekcipő, mint férfi és női, mert a cipőgyárak nem tudnak olyan árat elérni, amely mellett érdemes a kis cipőkkel kijönni.* Természetesen valamennyit azért csinálnak, főleg a tipus cipőkből. Az utalványra kiadandó cipőkben meg is van az arány a női, férfi és gyermekcipők között. *Így a legutóbbi kiutalásnál összesen 600 pár érkezett és ebből 36 pár gyermekcipő volt, 132 pedig női.* A 22-es számig szabad áru minden cipő, 23-tól zárolt a bőrtalpú és szabad minden egyéb cipő. Ami a cipők árát illeti — ami a helyzet kulcsa, — 2 éves korig a gyermekeknek készíttettek textilanyagokból egészen puha kis cipőket 3—5 pengős áron, 17-es számtól 22-ig 13—18 pengő párja, a női luxus cipők 36—42 pengőnél kezdődnek. *A nagyon kivágott körömcipő bőrmennyisége körülbelül azonos a gyermekcipőével, viszont a gyár háromszor annyit kap érte.*

A Kontsek cipőáruház vezetője a saját raktárát illetőleg kijelentette, hogy *23-tól 30-ig nincs gyermekcipője,* 19-től 22-ig van. Tehát egészen kicsi. 2 évesnek való van, *3—8 évesnek nincs,* 9 évestől ismét van. Már békeidőben az volt a helyzet, hogy női cipőkből legalább ötször annyi fogyott el, mint gyermek- és fércipőkből együtt. Most *a gyermekcipő körül mutatkozó bajok oka a helytelen árszabályozás. Egy 30-as gyermekcipőhöz —1.5 quadrát bőr szükséges, ilyen cipőért 25—28 pengő az engedélyezett fogyasztói ár. Ha ugyanebből az anyagból női cipőt készítenek, 60—70 pengő az engedélyezett ára.* Bár a nyersanyagok kiutalásánál történik bizonyos irányítás, de mégis nem határozzák meg az illetékesek kellőképen, hogy milyen fajta anyagból milyen tipusú cipőt kell előállítani. *A helyes eljárás az lenne, ha köteleznék a gyárakat bizonyos számú gyermekcipő előállítására,* természetesen megfelelő áron. A mai árak mellett a gyárak ráfizetnek az előállításra. Felmerült az a gondolat is, hogy *a retikülbőröket, mivel ezek puhák, gyermekcipők előállítására használják.* Az ilyen bőr azonban nem felel meg gyermekcipőknek, mert a gyermekek folyton csuszkálnak, tehát erősebb anyagra van szükségük. Most már nyulbőrből is készítenek cipőt, egy ilyet láttunk is, a talpa hulladékbőrből készült s egy 22-es cipő ára 21.84 pengő.

— *A gyermekcipő-hiány radikális megoldása egyedül az lehetne, hogy a lábbeli központ, amikor a nyersanyagot szétosztja, egyben megszabná, hogy melyik anyagból milyen tipusú cipőt állítsanak elő.*

A Cipőkereskedelmi RT. vezetője ugyanerről a kérdésről ezeket mondta:

— *A gyermekcipő-hiánynak az oka az, hogy a gyárak nem készítenek ilyen cipőket,* valószínűleg anyaghiány miatt. Huszonkettes számig nálunk mindig volt gyermekcipő, régen húsz fajta is, de most csak egyket fajta kapható. Az árak 19—20 pengő körül mozognak. *Női luxuscipők, melyeknek az ára 45—65 pengő, bőségesen jönnek.*

A negyedik nagy debreceni cipőáruház vezetője így nyilatkozott:

— *Azért nincs gyermekcipő, mert a haszonkulcs sokkal kisebb, mint a női cipőé.* Körülbelül fél éve nincs kicsi gyermekcipőnk. Az arány 1:100, vagyis *száz igénylő közül egyet tudunk kiszolgálni,* pedig 25—30 gyárral vagyunk összeköttetésben. *Tizedrészét szállítják a békebeli mennyiségnek. Gyermekcipők készítésével régen mind foglalkozott, most csak két-három gyár. Egyetlen segítség volna, hogy a gyermekcipők haszonkulcsát emeljék fel.* Még abban az időben, amikor a kalkulációs rendeletet kiadták, figyelmébe ajánlottam Lossonczy főispán úrnak és később, mikor közellátási miniszter lett, újra megemlítetten neki, hogy sürgősen tiltsák be a női cipők gyártását és csak férfi és gyermekcipőket készítsenek.

Ime tehát *a szakértők véleménye megegyezik abban, hogy gyermekcipő nincs, valamit tenni kell és a segítség egyrészt a helyesebb haszonkulcs megállapítása, másrészt pedig előírása annak, hogy a kiutalt anyagból a gyárak mit állítsanak elő.* Égetően sürgős a helyes döntés, hogy a gyermekek tízezreit az egész országban megmentsék a káros következményektől.

Négy-öt mázsa halat hoznak be Debrecenbe hetenként, pedig 30-40 mázsa is elkelne

Végetért a halászati tilalom és az azóta eltelt elég hosszú *idő még mindig nem változtatta meg Debrecenben a halellátás szomorú képét.* Hiába fordul az ember érdeklődéssel a négy debreceni halkereskedőhöz, *kielégítő felvilágosításokat nem tudnak adni.* Még a legnagyobb cég, a **Városi Bálinté** is csak kitérő választ ad, pedig legalább ettől a cégtől elvárná a közönség hogy **nagyobb áldozatot hozzon a jövő reményében, fejlessze ki üzletét és összeköttetéseit, hogy kellő halellátásról gondoskodhasson a város lakossága részére.**

Ma különösen fontos a halbehozatal, merthiszen köztudomású hogy nem rendelkezünk tenyésztett állatokból elég hússal. Ami van, az elég drága, viszont a hal aránylag olcsó és éppen nagy tápértékénél fogva fontos lenne, hogy mennél több fogyjon belőle. A jegelt ponty kilója például 5.40 az élőé 5.70, de azelőtt is csak 10 fillérrel volt alacsonyabb az ára.

Egyetlen baja ennek a pontynak, hogy alig hoznak belőle valamit a debreceni piacra. A magyarázat viszont igen egyszerű: azt a halat, amit mondjuk a szolnoki Tiszából halásznak, — ugyanolyan fuvarköltséggel hozhatják Debrecenbe, mint vihetik fel Budapestre. De a halásznak aztán igazán nem mindegy, hogy hova adja el, mert **Pesten 40 fillérrel drágábban tudja eladni ugyanazt a pontyot, mivel így állapították meg az árát.**

A harcsa árát nem szabták meg, ennek kilója Debrecenben 10—12 pengő körül mozog. Itt is van egy kis „pesti érdekesség" nevezetesen, hogy a pesti kereskedő — az ideküldött körlevele szerint — hajlandó **a tiszántúli vidékről idehozott harcsáért a debreceni állomáson 11 pengőt is megadni, mert a fővárosban jóval drágábban eladhatja.** Persze ugyanez a körlevél kiment a tiszai halászokhoz is, akik így aztán megint nem adják el a debreceni kereskedőknek a harcsát, **hanem Budapestre szállítják jóval drágább áron.**

Ugyanez a helyzet a süllőknél, kecsegénél, márnánál és csukánál.

Senki sem veheti zokon, hogy a halpiacon szabadverseny lévén, a halászok a lehető legjobb árat kivánják elérni.

Debrecenben azonban a lakosság tömegélelmezése szempontjából fontos a halellátás, illetőleg a helyzet nem azonos más városéval

Ennek a városnak bölcs vezetői ugyanis jelentős áldozatokat szavaztattak meg annakidején a közönséggel és olyan előnyökben részesítettek egy nagy társaságot, amelynek **ellenértékét éppen ilyen időben szeretné a közönség élvezni, amikor nehezebb a közellátása.**

Van ugyan négy halkereskedő Debrecenben, de ezek **minden erejük megfeszítése árán sem tudnak elég halat Debrecenbe hozni. Viszont érthetetlen okból a hortobágyi halastavak megszüntették debreceni lerakatukat, május óta nem árulnak itt halat, sőt azóta nem is hoznak árút Debrecenbe.** Nem azért, mintha éppen nem lenne, merthiszen **Budapestre és külföldre ugyancsak szállítanak.** A négy halkereskedő **legfeljebb heti 4—5 mázsát hoz be a Tiszáról.** Ezzel szemben az a helyzet, hogy minimálisan **30—40 mázsa halat lehetne kényelmesen eladni, de még ennél is több elfogyna éppen amiatt, mert a hal aránylag olcsó.**

Mivel pedig a Hortobágyi Tógazdaság szerződésben kötelezte magát arra, hogy havonként 50 mázsa halat beszállít, nem marad más hátra, minthogy a város kötelezze a szerződő felet kötelezettsége teljesítésére. Elég sokáig élvezte a társaság a hortobágyi előnyöket most részesítsék egy kis halban — amelyet a megszabott áron megfizet a közönség — Debrecent is. A pestieknek nem annyira fontos a hortobágyi hal, van a Dunában elég, halásznak is belőle amennyi csak kell.

Minden tárgyalgatás nélkül tehát kezdje meg azonnal a Tógazdaságok Rt. hortobágyi halgazdasága a szerződésben köteles **évi hatszáz mázsa hal beszállítását Debrecenbe, melynek lakossága szívesen fogadja a havi 50 mázsa halat.**

Csillagod, — ez

IRTA: BIBÓ LAJOS

Ezuttal megfontoltad a dolgot. Hogy végérvényesen tisztázd a kérdést, leszögezted az alapigazságokat. Először az általános tényt: a nyaralás sokkal bonyolultabb valami, mint aminek a legtöbb ember hiszi. Másodszor megállapítottad: miután soha életedben nem vittél rendszert a munkádba, következetesképpen soha nem tudtál tervszerűen és bölcs beosztással pihenni sem. Harmadszor számoltál mindazzal a nehézséggel, amely testi és lelki ellenállásod következményeképpen akadályozta viszonylagos nyári nyugodalmadat. Az, hogy mindezt tudd és megfogalmazd, nem kíván rendkivüli értelmességet, de a szemléletnek és ismeretnek ezen a szinvonalán jogod van a legeslegutolsó kísérletre.

Teljes felkészültséggel ültél hát vonatra, hogy elutazz arra az üdülőhelyre, amely igényeidnek sejthetőleg leginkább megfelelt. Bámultál, a vasút micsoda nyugalommal, mennyi hozzáértéssel, milyen előzékenységgel intézi az ügyeket és áll rendelkezésedre abban a tomboló forgalomban és örjöngő tolongásban, amely működése területén viharzik. Sohasem rajongtál a közigazgatásért, sohasem lelkesedtél a közüzemekért, következetesképpen nem örültél a kellemes csalódásnak sem. Mivel gyanakvó és sötét természetű vagy, eddigi meggyőződésed rémeit látod a rend, a szakértelem és csodálatos teljesítmény mögött. Három órai út után újabb kellemetlenséget kellett megállapítanod. A fülkében, amelyben ültél, nem visitott hasfajós csecsemő; egyetlen súlyos bőrönd nem mutatott hajlandóságot arra, hogy lebillenjen a háló tetejéről és a fejedre zuhanjon; a jobbról és balról melletted ülő két idősebb hölgynek eszeágában sem volt, hogy szóbaereszkedjék veled és angyalian édes csevegésével félholtra beszéljen; senki sem hágott a lábodra, senki sem kérte kölcsön az ivópoharadat, senki sem nézte ki kezedből az ujságot: szóval megbuktál, — csupa csöndes, figyelmes, mértéktartó, kifogástalanul viselkedő ember zötyögtette magát veled a vonattal.

Háromszor kellett átszállnod és megúsztad ezt is. Bármilyen hihetetlen: nem tapostak agyon a helyért folytatott szelid közelharcban. Se kisiklás, se összeütközés, se késés, semmi hiba! szépen megérkeztél nyaralóhelyedre. Utad alatt ezer alkalma volt a vélettlennek, hogy megtréfáljon, de balvégzeted ezuttal tökéletesen cserben hagyott.

Szállodádban maharadzsaként fogadtak. Végre nyomorult kis remény támadt szivedben: néhány óra csupán és uj környezeted fenevadda dühíti olcsó és tüntető előkelőségével. Keservesen kellett tapasztalnod, újfent tévedtél. A gyengéd figyelemben, amellyel természetesnek tartották jelenlétedet, nem volt semmi a sértő kimértségből és idegesítően diszkrét tartózkodásból. A személyzet, akár a vendégsereg, ősi igényjogosultságod félreérthetetlen halk elismerésével szolgálta személyedet.

Két nap mulva úgy kellett lebirnod magad, hogy ki ne törj. Egyetlen méltatlankodást, egyetlen panaszt nem hallottál figyelembe véve a rendkivüli időket, a nehéz helyzetet és azt az ezer egyéb körülményt, amelynek a dolgok könyörtelen törvénye szerint föl kellene támadnia valamennyiőtök ellen, — mindenki emberfölötti megértéssel viselte és boldogabb volt most a kevéssel, mint máskor a sokkal. Sőt. Mindenki élvezte — a semmit.

Igy szenvedtél három hétig. Akkor érezvén, hogy a téboly már elhelyezkedett a nyakszirteden, kirohantál az állomásra és felugrottál az első vonatra. El innen! Haza! — orditottad fogcsikorgatva magadban. Nyaralni, pihenni, gyógyulni utaztál el nyolcszáz kilométer távolságra, nem pedig pillanatonként csalódni és megfejthetetlen talányokkal viaskodni. Hogyan gyógyulj meg, ha nem mondhatsz lesujtó kritikát a közlekedésről, ellátásról, környezetedről; ha nem dühönghetsz reggeltől estig és nem átkozódhatsz estétől reggelig, hogy ég és föld ellened esküdött és minden azért munkál és történik balul, hogy téged megőrjítsen?

Hogy ezuttal egy szerencsétlenül jóindulatú, türelmes, megértő és bölcs ember megbocsájtásával kezelted önmagadat és most ezért kerültél összeütközésbe nyaralásoddal? Lehetséges. Nyugodj meg sorsodban.

Az életet nem a te számodra találták ki.

Megfürösztöttek és fertőtlenítettek 162 cigányt a debreceni cigánytelepen végrehajtott egészségügyi razzia után

Nagyszabású egészségügyi és közbiztonsági razziát hajtott végre a debreceni rendőrség **tegnap hajnalban a téglavetői cigánynegyedben.** Detektívcsoport, a rendőrlegénység és csendőrség tagjaival együtt **reggeli négy órakor váratlanul körülvette a Téglavetőt,** igazoltatásokat hajtott végre és razzia során 162 egyén állított elő.

A közbiztonsági hatóságok tagjainak megjelenése nagy riadalmat okozott a Téglavetőn. A kis kunyhókból álmos, szemüket dörzsölgető emberek, asszonyok, gyerekek nagy sivalkodással jöttek elő és sokan igyekeztek kisiklani az igazoltató közegek kezei közül. — **A razziázó csoport azonban összeszedte a közegészségügyi szempontból kifogás alá vehető személyeket és egyórás igazoltatás után 162 személy, vegyesen aszonyok, férfiak, gyerekek hosszú sorban megindultak a detektívek és rendőrök, csendőrök irányítása mellett a Dobozi utcai fertőtlenítő inézetbe, ahol valamennyien közegészségügyi szempontból fertőtlenítés alá kerültek, többen „frizurájukat" is kénytelenek voltak otthagyni.** Egyeseknél a fürdetés és más tisztasági eszközök nagy ellenérzést váltottak ki, azonban mégis győzött a jobb belátás és engedelmesen vetették alá magukat a fertőtlenítés műveletének.

Mindazok ellen, akiket a rendőrség gyanúsnak talált — ilyen mindössze 12 személy volt — megindult a vizsgálat. Ezeket előállították a rendőrkapitányságra, ahol kihallgatták őket.

Kozák ezredek harcolnak a szerbiai partizánok ellen

Berlin, okt. 7. (NTI) Egy német haditudósító írja a szerbiai kommunista bandák ellen harcoló kozák ezredek tevékenységéről:

Nem kétséges, hogy a német oldalon narcoló kozák önkéntes egységek bevetése a Szovjetunión kivül, újdonsága ennek a háborúnak. Ha ezek az emberek meg is tanulták, hogy hazájuk felszabadítása nem a taktikai szükségletekhez igazodó elszakadó mozdulatoktól vagy ellentámadásoktól függ, hanem a Kelet szabad népeinek sorsa egyedül a háború eldöntésével oldódik meg, még akkor is nehéz lehetett nekik megérteni, hogy új bevetési helyükön vívott harcuk ugyanazt a döntést is szolgálja. (MTI)

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, október hó 9-én reggel 8 órától október 16-án reggel 8 óráig: Nap, Piac u. 1., telefon: 27-73. Aranyegyszarvu, Kossuth u. 8. telefon: 24-96. — II. Rákóczi Miklós u. 55, telefon: 23-43. — Sztankay Szent Anna 64. szám telefon: 25-58.

Ma kezdődik a cserkész parancsnokok kétnapos gyűlése

A debreceni cserkészkerület csapatparancsnoki megbeszélést tart ma és holnap Debrecenben, a kerület területén működő cserkészcsapatok parancsnokainak részvételével. A parancsnoki gyűlést *Rábold* Gábor, a kerület parancsnoka vezeti és részt vesz azon az országos főcserkész is, valamint a mozgalom parancsnokságának tagjai. A gyűlésen a kerületi parancsnok és az egyes szakvezetők ismertetik az új munkatervet és megbeszélik a felvetett problémákat.

— **Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Ferenczy Károly, délután 5 órakor dr Erdei Mihály. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Úray Sándor, 11 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Kecskés József. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Sipos Károly, délután 5 órakor Dusicza Ferenc. Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Sulyok Kálmán, délután 4 órakor Varga Balázs. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Fentős Tibor. Nyilastelepi templomban délelőtt 10-kor Orosz János, délután 5 órakor Orosz János. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Szabó Gyula, délután 5 órakor dr Dancsházy Sándor. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Fentős Tibor, délután 3 órakor Bányay Zoltán. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor Szenes László. Auguszta-szanatóriumban délelőtt egynegyed 10 órakor Koncz Zoltán. Egyetemi klinikákon egész héten át Szenes László és Koncz Zoltán. Téglakerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Téglavetői gyülekezeti házban délelőtt 9 órakor Bányay Zoltán. Ügyészségi fogházban délelőtt 9 órakor Papp Imre. ONCsA-telepen (Szotyori-u. 17) délután 5 órakor Varga Balázs. Tanyai istentiszteletek: Bánkon délelőtt 10, Diószegi-úton délután 3 órakor Udvarhelyi György. Ondód II., Vedres-dülőben délelőtt 9. Kunpálhalmán délelőtt 11 órakor Rápolty Árpád. Pacon délelőtt 10. Mézeshegyen délután 3 órakor Molnár Gyula. Pallagon délelőtt 9 órakor Pál Antal. Dombos-tanyán délután 1 órakor Nagy Sándor. Egyeken délelőtt 9 órakor, Szikgáton délután 2 órakor és Szovátí-úton délután 4 órakor vitéz Szabó Endre. Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban délelőtt fél 9 órakor Szenes László.

— **Vasárnap délelőtt 11 órakor az egyetemi templomban** istentisztelet lesz. Az igehirdetés címe: „Lélekben és igazságban".

— **A Szent István plébánia hírei.** Vasárnap délelőtt 9 órakor Halápon, 11 órakor pedig Nagyerdőn lesz szentmise.

— **Gör. kat. istentiszteletek vasárnapi rendje.** Délelőtt egynegyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, szentbeszédet mond dr Hudáky Aladár segédlelkész, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság, 4 órakor vecsernye, októberi ájtatosság. — Október hónapban minden csütörtök délután 5 órakor, vasárnap vecsernye után kezdődik az októberi ájtatosság szentbeszéddel.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor istentiszteletet igehirdetéssel.

— **A kultuszminiszter megfesteti Boris király arcképét.** A bolgár és magyar nemzetet évszázados hagyományos barátság fűzi egymáshoz és ez az értékes barátság kultúrvonatkozásban különösen a most elhunyt Boris király uralkodása alatt mélyült el. Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter ezért elhatározta, hogy a legkiválóbb bolgár arcképfestők egyikével megfesteti a kultuszminiszterium részére Boris király arcképét.

— **A Hajdúvármegyei és Debreceni Tanítók „Gönczy" Egyesülete** október 13-án délelőtt 9 órai kezdettel tartja közgyűlését a vármegyeháza dísztermében. A közgyűlési tárgyakon kívül Karácsony Sándor egyetemi tanár és Gál Mária leventeleányvezető tanárnő előadása tart számot érdeklődésre.

Őszi alkony

Elhervadnak lassan a tarka virágok,
Elbúcsúzott tőlünk a boldog ifjú nyár.
A rét zöld bársonya is lassan kifakul,
Nem kacag reánk az aranynapsugár.

Nem mesél vágyról a lanyha nyári szellő,
Nem ragyognak már úgy a csillagok,
Eltakarja őket a sötét, komor felhő,
Szomorú a táj, elment a nyár, újra itthagyott.

Életünk is ilyen csodálatos játék,
Élünk, szeretünk, virágzunk boldogan,
S egyszer beköszönt hozzánk is az ősz,
Minden elromlik, mindennek vége van.

BIHARI MÁRIA ILONA.

— **A bolgár külügyminiszter megbetegedett.** A bolgár lapok pénteken hivatalos közleményt hoztak, amely szerint Sara Kirov külügyminiszter három napja beteg és orvosi rendeletre szobáját nem hagyhatja el.

— **Hétfőn délelőtt 9 órakor Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának ülése lesz** a vármegyeháza kistanácstermében. Tizenegy órakor pedig Hajdú vármegye kisgyűlése tart ülést.

— **Készül a téli menetrend.** Október 15-én lép életbe a MÁV vonalain a téli menetrend, amelynek összeállítási munkálatai serényen folynak. A menetrend tervezete elkészült, a jövő hét elejére már egybeállítják a teljes menetrendet, amelyet idejében nyilvánosságra hoznak.

— **Szegeden** a fehértói tóból ezer mázsa halat termelnek ki, hogy a város húshiányán segítsenek.

— **Ötszáz pengőre ítélték, mert azt mesélte a fodrásznál, hogy a sztalingrádi házakat gumiból építették.** Mann Vilmosné szentesi cukrásznő nemrég az egyik fodrászüzletben azt mesélte, hogy Sztalingrádot a németek azért nem tudták bevenni, mert a házakat az oroszok gumiból építették és a német stukák bombái visszapattantak róluk. A képtelen állítás egyik fültanuja feljelentette az asszonyt. Most tartotta meg a szegedi törvényszék a tárgyalást ebben az ügyben, amelynek során a törvényszék Mannét valótlan hír terjesztéséért 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **Lopkodják a macskákat Pécsett.** A macskatolvajok az állatokat megölik és szőrüket értékesítik. Valószínű, hogy szervezett társaság követi el a sorozatos tolvajlásokat.

— **Álarcos rablók bezárták a háziakat a fürdőszobába és kifosztották a lakást.** A fővárosban Urbány Gusztáv MÁV felügyelő lakásába, ahol csak két nő tartózkodott, álarcos betörők hatoltak be. A két nőt bezárták a fürdőszobába, majd összeszedték a lakás értékes holmijait kb. 12.000 pengő értékben. A két betörő az elsötétítés előtt pár perccel elhagyta a lakást. A rendőrség erélyes nyomozást indított a vakmerő banditák kézrekerítésére.

— **Felakasztotta magát betegsége miatt** Fazekas Andrásné 29 éves püspökladányi lakos. Mire rátaláltak, meghalt. Az öngyilkosságról jelentést tettek a debreceni kir. ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

* **Felnőttek iskolája!** Hiányos helyesírási, számtani, levelezési, művészeti, társadalmi ismeretpótlás. Kezdőknek német, francia nyelv. Egyéniségcsiszoló. Tanács adó Miklós-u. 25.

* **Új tanfolyam** kezdődik október elsején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépíró- és szépíróiskolájában. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1942—43.

* **Dr Naményi Gyuláné** (Batthyány-u. 1) gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában októbertől kezdő tanfolyam. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasútkedvezmény. **Állásban levőknek esti tanfolyam.** Telefon: 20-77. Debreceni tanker kir. főig. eng. szám: 6475/1941.

— **Ki lopta el a cipőt?** Tóth Józsefné Kígyó-utca 10. szám alatti lakostól ismeretlen tettes lakásába besurranva ellopott egypár női cipőt. A lopást a károsult nyomban észrevette és a cipőt megtalálták egy hajdúhadházi asszony Márton Imréné Kökényesi Eszter táskájában. Mártonné azonban megdöbbenve jelentette ki, hogy ő nem is tud arról, hogy a cipő ott volt a kosárban, hanem azt egy vele együtt levő másik hajdúhadházi asszony csempészhette a táskába. Az asszonyt meg is nevezte a rendőrségen és most a rendőrség keresi ezt az asszonyt, aki hogy a büntetéstől mentesüljön, másnak lopta át a lopott cipőt.

— **Elfogták egy vasúti lopás tettesét a debreceni pályaudvaron.** Móricz Józsefné szül. Orvos Róza érbogyiszlói lakos, gazdálkodó neje a budapesti nyugati pályaudvarról Érbogyiszlóra utazott. Csomagjait részben a pad alá, részben az ülés mellé tette. Mikor a vonat a debreceni pályaudvarra ért, vette észre, hogy eltűnt egy csomag, melyben 280 pengő értékű ruhanemű volt. A csomagon előzőleg egy cigányasszony ült, aki a debreceni pályaudvaron kiszállt. Móriczné nyomban a debreceni pályaudvaron levő rendőrőrszemhez ment, együtt átvizsgálták a pályaudvart és a károsult felismerte a csomagon ülő nőt a perronon Mihalcsi Lajosné szül. Piroska Eszter személyében. A lopott ruhaneműt azonban nem nála, hanem a vele együtt utazó anyósánál, id. Mihalcsi Lajosné szül Ordas Máriánál találták meg, akinek a felmerült gyanú szerint menye a lopás elkövetése után azt átadta. A kihallgatás során megállapították, hogy a lopott ruhaneműt a debreceni zsibvásáron akarták értékesíteni. Mivel a lopás elsötétítés idején, az éjszakai órákban történt, az ügy valószínűleg a rögtönítélő bíróság elé kerül.

— **Élelmiszermanipulációt lepleztek le** a közelmultban. Mutyán Sándor volt mikeházi községi díjnok és Léb Samu dési kocsmáros nagymennyiségű liszt- és cukorjegyet lopott a mikeházi körjegyzőségtől. Léb aztán a Mutyántól 1000 pengőért megvett jegyeket 2000 pengőért Friedlander Ede bethleni halásznak adta el. A kolozsvári törvényszék Mutyán Sándort és Léb Samut fejenként három és fél évi börtönre ítélte, míg Friedlander Edét másfélévi börtönnel sujtotta. A Kúria most foglalkozott az üggyel és Mutyán Sándort ötévi, Léb Samut öt és fél évi, Friedlander Edét pedig kétévi fegyházbüntetésre ítélte.

— **A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete** a tragikusan elhunyt Berényi Béla pincér feleségének ötven pengő gyorssegélyt és százötven pengőt koszorúmegváltás címén adományozott. A nemes tett magában hordja a dicséretet.

— **Alig minden második lakásban van gyermek Budapesten.** Érdekes tanulmány jelent meg a főváros hivatalos statisztikai értesítőjében. A legutóbbi számlálási adatok alapján feldolgozták a budapesti lakásokban élő gyermekek megoszlását. Kiderült ezekből az adatokból, hogy a budapesti főbérleti lakások közül alig minden másodikban található gyermek, több a gyermeknélküli lakások száma, mint a gyermekesek

— **Százezer ember munkamozgósítása Norvégiában.** Összeírták majdnem valamennyi egyéni kereskedelmi vállalat férfiszemélyzetét a 18 és 55 év között és a női személyzetet 20 és 40 év között. Ezek a mozgósítás céljára összeírt személyek rövidesen utasítást kapnak, hol kell teljesíteni munkaszolgálatukat. A rendelkezések az üzlettulajdonosokat is érintik. A kötelező munkaszolgálat hat hónapig tart, vagyis az egész tél idejére szól.

— **Értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket,** hogy a hálózatunkon eszközlendő javítások miatt vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 7—8 óráig és délután ½4½5 óráig Károly Ferenc József-út, Böszörményi-út vége, Libakert, Vénkert, Csigekert, Újkert, Sestakert, Andrássy, Poroszlay, Komlóssy, Horthy Miklós utakon és a nyulasi rokkanttelepen. Világítási vállalat.

— **Súlyos vasúti szerencsétlenség történt szabotázs következtében a lyon—dijoni vonalon.** A mozdony és tíz teherkocsi a mellékvágányra zuhant. Közvetlenül ezután a páris—marseillei expresszvonat belerohant a felborult kocsikba. Eddig 18 halottat, 38 súlyos és 60 könnyű sebesültet számoltak össze. Az áldozatok valamennyien franciák.

— **Hirdetmény az 1943. évi kivetési lajstromok közszemlére tételéről.** Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1943. évre vonatkozó földadó, házadó, általános kereseti adó, jövedelemadó, vagyonadó, továbbá az alsószabolcsi és alsónyirvízszabályozási járulékok egyéni kivetési lajstromait a városi adóhivatal kivetési osztályának 38. számú hivatalos helyiségében 1943 október 11-től október 25-ig, 15 napon át közszemlére tette ki a hivatalos órák alatt, 8—12 óráig. Városi adóhivatal.

— **A zugszállodákat lakásokká alakítják át.** A főváros egyik legutóbbi ülésén szóvátették, hogy a lakáshiányt nagyban enyhítené az a körülmény, ha a fővárosi zugszállodákból lakásokat csinálnának.

— **Letartóztatta a vizsgálóbíró a hajdúhadházi gazdálkodót, ki baltával fejbevágta feleségét.** Sörés Bálint hajdúhadházi gazdálkodó, akit nagyon elkeserített az, hogy felesége különváltan élt tőle, nyolcoldalas fenyegető levelet írt a Debrecenbe költözött asszonyhoz, melyben megfenyegette arra az esetre, ha nem térne vissza hozzá. Két nap mulva a hajnali vonattal be is jött Debrecenbe a gazdálkodó, felkereste Kinizsi-utcai lakásán az asszonyt, akit kért, hogy térjen vissza hozzá. Mikor az asszony erre nem volt hajlandó, baltával fejbevágta úgy, hogy az asszony súlyos sérüléssel, vérző fejjel menekült ki az udvarról az utcára és segítségért kiáltozott. Az asszony 21 éves fia, aki mostohagyermeke Sörésnek, anyja segítségére sietett, de Sörés vele szemben is fenyegetőleg lépett fel. A megérkezett rendőr aztán kiszabadította a szorongatott helyzetben levő asszonyt, akit beszállítottak a klinikára, míg Sörést előállították a rendőrségre. Sörés Bálintot, akit még csütörtökön átadtak a kir. ügyészségnek, tegnap hallgatta ki dr Backer József vizsgálóbíró. Sörés tagadta, hogy előre megfontolt szándékkal bántotta volna feleségét. Kijelentette, hogy csak azért ijesztgette, hogy menjen vissza hozzá. Nagyon elkeserítette őt — mondotta Sörés —, hogy van egy súlyos beteg gyermeke, akit a felesége nem akart ápolni, gondját viselni. Előzőleg is külön voltak már és az asszony csak úgy ment vissza hozzá — mondotta a vádlott —, ha ingatlana egyharmadát nevére iratja. Ezek a dolgok váltották ki elkeseredését és ezért támadt rá az asszonyra. A kihallgatás befejeztével Sörés Bálintot a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte. A vádlott felfolyamodással élt

Gyászrovat

Szombathy József festőmester 52 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap ½5 órakor lesz a 2. Alravatalozó teremből. Gyászolják: felesége. Szombathy Józsefné Tolvaj Katalin, valamint a Tolvaj, Kiss, Kalmár, Lókody és Juhász családok. Lakás: Kinizsi-u. 18. Gebauer rendezi.

Zajtai Károly m. kir. repülő. főhadnagy október 4-én 30 éves korában repülőhalált halt. Temetése október 9-én lesz délután 4 órakor a rákoskereszturi katonai temető halottasházából.

— **A leejtett olló megsértette a lábát, belehalt.** Indig Herman nyíregyházi cipőkereskedő felesége a mult napokban befőttöt készített. Az üvegek bekötözése során, mikor a kötöző zsineget el akarta vágni, az ollót véletlenül kiejtette a kezéből úgy, hogy az hegyével lefelé esett és keresztülszúrva a lábán levő papucsot, a lábán egész jelentéktelennek látszó kis sérülést okozott. Másnap fertőzés mutatkozott a sérülés nyomán és harmadnap a szerencsétlen asszony meghalt.

— **A női személyzet alkalmazását a szegedi kocsmákban megszüntetik.** Szeged városának tiszti főorvosa a közigazgatási bizottsági ülésen javasolta, hogy a kocsmákban szüntessék meg a női személyzet alkalmazását. A szegedi kocsmárosok pedig azt kérik, hogy a város szabályozza a kocsmai énekesnők szereplését is. A kocsmárosok beadványa rámutat arra, hogy nincs szükség női személyzetre, mert elegendő a szakpincérek száma.

— **Nikotinnal megmérgezte magát** Csanádi István 32 éves hajdúszoboszlói lakos. Mire rátaláltak, halott volt. Tettének oka ismeretlen.

— **Izgatásért héthónapi börtön.** Sata István 36 éves besztercei kályhássegéd, román állampolgár izgatás büntettének vádjával állott Jeney Sándor törvényszéki elnök ötöstanácsa előtt. A vád szerint Sata Borsán egy vendéglőben súlyosan izgatott a fennálló társadalmi rend ellen. A vádlott azzal védekezett, hogy kijelentéseire nem emlékszik, mert meglehetősen italos állapotban volt. Két tanu terhelő vallomása után a törvényszék bünösnek mondotta ki Sata Istvánt a terhére rótt bűncselekmény elkövetésében és ezért héthónapi börtönbüntetéssel sujtotta. Az ítélet jogerős.

— **Kitől lehet megvonni az italmérési engedélyt?** Az állami italmérési jövedékről szóló törvény szerint el kell vonni az italmérési engedélyt attól, akit súlyosabb jövedéki kihágás miatt elítéltek, vagy aki bírói útra nem terelt jövedéki kihágást követett el. Miután a számolólapok illetékéről szóló legutóbbi kormányrendelet az ezzel kapcsolatos visszaéléseket jövedéki kihágásnak minősíti, a pénzügyminiszter utasította a pénzügyi hatóságokat, intézkedjenek az italmérési engedély elvonása iránt minden olyan esetben, amikor az italmérőt a számolólapok illetékéről szóló rendeletbe ütköző kihágás miatt jogerősen elítélték, vagy amikor bírói útra nem terelt jövedéki kihágás miatt jogerősen elmarasztalták.

Sírkőavatás.
Rosenfeld Dezső és fia Rosenfeld György sírkőavatása f. évi október 10-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz a zsidó temetőben.

— **Négy és fél millió pengő a** Vöröskereszt gyűjtésének eredménye Budapesten.

— **Elhunyt városi tisztviselőnő.** Szathmáry Irén városi tisztviselőnő 64 éves korában párnapi szenvedés után elhunyt. Debrecen városánál 29 éven át teljesített szolgálatot a kiadóban, amely egyike a legnehezebb ügyosztályoknak. Odaadó, buzgó tisztviselőnő volt, aki szolgálatát úgyszólván az utolsó lehelletéig becsülettel ellátta. Hétfőn is még bent volt a kiadóban, mikor onnan hazament, rosszul lett. Hamarosan orvosi kezelés alá vették, de már nem lehetett segíteni rajta, csütörtökön meghalt. Halála nemcsak a városi tisztviselői karban, de széles körben mély részvétet váltott ki. Szombaton délután 5 órakor temetik a köztemetőben.

— **A hóhér házát is bomba érte** a legutóbbi Páris ellen intézett légi támadás alkalmával. Az udvaron álló két nyaktiló is elpusztult, egy hatalmas fenőkés pedig, amely a bárdok élesítésére szolgált, a légnyomás következtében levegőbe repült. A hóhérnak semmi baja sem történt.

— **Szobrot kapott Sajnovics János,** a finn-magyar rokonság úttörő tudósa Tordason.

— **Gazdátlan kutya a Ferenc József úton megharapta** Kovács Sándor 11 éves gyermeket Dévai utca 43. szám alatti lakost. Bal alsó lábszárán szakított sebet ejtett. A mentők részesítették elsősegélyben.

— **A gép leszakította hüvelykujját** Julina István 20 éves gépmunkás Nagyszalonta u. 61. alatti lakosnak munkahelyén a bútorgyárban. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

KÖZGAZDASÁG

Megjelent a rendelet a jövő gazdasági évben eszközlendő kenyérgabona beszolgáltatásáról

A hivatalos lap szombati száma közli a közellátási miniszter rendeletét a mezőgazdasági termelők 1944—45. évi kenyérgabona beszolgáltatásáról.

A rendelet értelmében minden mezőgazdasági termelő egész szántóterületének **egy aranykorona kataszteri tiszta jövedelme után 10 búzaegységnek megfelelő 10 kg. kenyérgabonát köteles beszolgáltatni.**

A három aranykoronánál kisebb kataszteri tiszta jövedelmű szántóterület minden kataszteri holdja után 30 búzaegységnek megfelelő 30 kg., a 20 aranykoronánál nagyobb kataszteri tiszta jövedelmű szántóterület minden kataszteri holdja után pedig 200 búzaegységnek megfelelő 200 kg. kenyérgabonát kell beszolgáltatni.

„Fekete órabérek"

A debreceni asztalosmesterek is tárgyalnak a munkásokkal a méltányos munkabérrendezésről

A debreceni asztalos szakosztály *Bálint* Sándor elnöklésével ülést tartott, melyen fontos ügyeket tárgyaltak. Kimondták, hogy a hadiárva alap javára minden mester saját személye után egy pengőt, minden segédje után pedig 50 fillért fizet be havonként a segélypénztárba.

Tárgyalták az asztalossegédek szakszervezetének átiratát, melyben azt kérik a segédek, vegye újabb tárgyalás alá a szakosztály azt a kérésüket, hogy *közös megegyezéssel rendezzék a munkabéreket a drágaság mértékének megfelelően.* Csak így lehet elkerülni azt a türhetetlen állapotot, hogy egyes mesterek munkásaiknak nyiltan a megszabott bért fizetik ugyan, titokban azonban *dugsegélyeket folyósítanak* és egymástól csalják el ráigérésekkel a munkásokat. Kérik, legyenek megértéssel a munkások helyzete és bajai iránt és a közös tárgyalás alapján terjesszenek kérelmet a munkabér megállapítására vonatkozólag az iparügyi miniszterhez.

A kérelem felett beható vita indult meg. *A mesterek általában szociális megértést tanusítottak a munkások* helyzete iránt. Pongrácz, Kálmán, Vangor, Vasady mesterek egyöntetűen a *»fekete órabérek«* ellen foglaltak állást és azon a nézeten voltak, *becsületesebb dolog a tisztességes, nyilt megállapodás a mai helyzetnél.* Ha nem biztosítják a munkások megélhetését, akkor ezek elszéledtek vidékre, ahol jobb fizetést kapnak és itt mardanak a mesterek segédek nélkül, mint ahogy már többen kénytelenek üzemüket szüneteltetni a munkáshiány miatt.

Szilágyi asztalosmester azt kérte, olyan megállapodást kössenek, amelynek következményeként a szakszervezet garantálja, hogy nem fog újabb béremelés a piacon bekövetkezni, amíg a mai árak és viszonyok uralkodnak.

Végül a választmány *egyhangúlag úgy határozott, hogy meghívják a munkások megbizottait tárgyalásra,* ugyanakkor Budapestről megkérik az ott már megkötött megállapodás feltételeit és hasonló szellemben járnak el Debrecenben is, természetesen vidéki árviszonylatban. A választmány határozatát a szakosztályi gyűlés elé terjesztik, de addig a pesti felvilágosításokat megszerzik.

Gazdapanaszok a gabona és egyéb termények átvétele körül

A háborús időkkel velejár, hogy az emberek egymással való érintkezésben, hivatalos vagy kereskedelmi üzletek lebonyolításánál idegesebbek, érzékenyebbek. Mivel pedig az egész mezőgazdaság, az ipar és kereskedelem a háború tartama alatt fokozott erőfeszítésre köteles, természetesen ennek ellensúlyozására több előzékenységre és megértésre lenne szükség minden vonalon. A gazdák részéről általában gyakran lehet panaszokat hallani részben a Futura, másrészt egyéb terményátvételre jogosított kijelölt kereskedő ellen. Sokszor lehet hallani, hogy a mult évi 70 filléres levonással szemben egyes terményféleségek mázsánkénti árából a Futura az idén 1.30 pengőt von le.

*

A gazdák másik panasza, hogy ha egyenesen a malomba, vagy olyan raktárba szállítják a terményt, ahol vasúti iparvágány van és a gazda jogosan hiheti, hogy itt a kereskedő haszontöbblethez jut, mert nem merül fel a vasúthoz való kifuvarozás költsége, ezt mégis levonják tőle.

*

Panaszolják a gazdák, hogy sok esetben nem kaptak idejében és elegendő mennyiségben zsákot. Különösen az olyan gazdák részéről merültek fel ezek a panaszok, akik vagontételben Debrecent környező állomásokról akartak szállítani. Vasúti kocsit sem kaptak idejében és nagyon sok bosszúságot jelentett számukra, míg végre szállíthattak.

*

A napraforgó átvétele körül is komoly panaszaik vannak a gazdáknak. A Futura nem akarta átvenni, amikor megkezdődött az olajosmag betakarítása, itt is zsákhiány mutatkozott és egyébként is a gazdák előtt ismeretlen okok miatt az átvétel nem ment simán.

*

A mezőgazdasági bizottság közgyülésén egyik földbirtokos szóvátette azt a panaszt is, hogy a gazdákat károsodás éri amiatt, mert a Futura nem akarja ávenni a napraforgót és a gazdának nincs megfelelő helyisége, ahol forgassa és megóvja a romlás veszélyétől.

——ooOoo——

MEGHIVÓ

A Debreceni Ingatlanértékesítő Részvénytársaság 1943 évi október hó 18-án, délelőtt fél 12 órakor Debrecenben, Kishegyesi út 3 szám alatti hivatalos helyiségében rendkivüli közgyülést tart, melyre a részvényeseket meghivja az Igazgatóság.

Tárgy: Felügyelőbizottsági tagok választása.

Szavazati jog gyakorolhatása céljából a részvényeket legkésőbb 3 nappal a közgyülés előtt a társaság pénztáránál Debrecenben, Kishegyesi út 3. szám alatt letétbe kell helyezni. A mérleg, jelentések és javaslatok a társaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. Az Igazgatóság.

——ooxoo——

MEGHIVÓ

A Magyar Földbirtok és Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság felszámolásban 1943 évi október hó 18-án, délelőtt 11 órakor Debrecenben, Kishegyesi út 3. szám alatti hivatalos helyiségében rend kivüli közgyülést tart, melyre a részvényeseket meghivja az Igazgatóság.

Tárgy: Felügyelőbizottsági tagok választása.

Szavazati jog gyakorolhatása céljából a részvényeket legkésőbb három nappal a közgyülés előtt a társaság pénztáránál, Debrecenben, Kishegyesi út 3. szám alatt letétbe kell helyezni. A mérleg, jelentések és javaslatok a társaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. Az Igazgatóság.

——×——

MEGHIVÓ

A Debreceni Ecetgyár Részvénytársaság 1943 évi október hó 18-án, déli 12 órakor Debrecenben, Kishegyesi út 3. szám alatt az Áron Miksa-cég hivatalos helyiségében rendkivüli közgyülést tart, melyre a részvényeseket meghivja az Igazgatóság.

Tárgy: Felügyelőbizottsági tagok választása.

Szavazati jog gyakorolhatása céljából a részvényeket legkésőbb 5 nappal a közgyülés előtt a társaság pénztáránál Debrecenben, Széchenyi u. 13. szám alatt, letétbe kell helyezni. A mérleg, a jelentések és javaslatok a társaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. Az Igazgatóság.

——ooOoo——

MEGHIVÓ

A Müjég- és Szikvizgyár Részvénytársaság, Debrecen, 1943 évi október hó 18-án, déli fél 1 órakor Debrecenben, Erzsébet u. 29. szám alatti hivatalos helyiségében rendkivüli közgyülést tart, melyre a részvényeseket meghivja az Igazgatóság.

Tárgy: Felügyelőbizottsági tagok választása.

Szavazati jog gyakorolhatása céljából a részvényeket legkésőbb 3 nappal a közgyülés előtt a társaság pénztáránál Debrecenben, Erzsébet u. 29. szám alatt letétbe kell helyezni. A mérleg, jelentések és javaslatok a társaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. Az Igazgatóság.

——ooOoo——

MEGHIVÓ

A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete 1943 évi október hó 17-én, délelőtt 9 órakor, határozatképtelenség esetén 1943 október hó 24-én, délelőtt 9 órakor saját helyiségében (Arany Bika, félemelet) rendkivüli közgyülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghivja.

Debrecen, 1943 október hó.

Króh Vilmos sk. elnök.
Krajnik Ármin sk., h-főtitkár.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Tisztikar megválasztása három évre.
3. Esetleges indítványok.

——ooxoo——

Azonnal át kell venni az igényelt bronz pulyka kakasokat

A Debreceni Gazdasági Egyesület útján igényelt bronzpulykakakasok megérkeztek és azok a mai, szombati nap folyamán azonnal átveendők az előjegyzést eszközlők és igénylők által a pulykakakas árának és a kezelési költségek előzetes megfizetése ellenében.

Aki az igényelt pulykakakast azonnal át nem veszi, az igényétől elesik és a baromfi másnak lesz kiosztva.

Romániában augusztus 1-től kezdve a malmok által termelőktől közvetlenül vásárolt búza után kg-ként egy lej, rozs után pedig kg-ként 75 bani illetéket szabtak ki az eddigi illetékeken felül.

SPORT

Oláh Katalin, Balogh Erzsébet és Csapó Magda megtartotta vezetőhelyét a tenisztanfolyam versenyének további küzdelmei során

A fiuk közül Varjas a legjobb

Az egyetemi sporttelepen már több, mint egy hete folyik az a teniszverseny, mely az idei tanfolyam résztvevői között hivatott megállapítani a helyezési sorrendet.

Első közlésünk alkalmával a versenyen két veretlen hölgyversenyző volt **Oláh Katalin** és **Balogh Erzsébet** személyében, **akik a további küzdelmek során sem szenvedtek vereséget s így** a bajnokságban az elsőség kérdése az Oláh—Balogh találkozón fog végérvényesen eldőlni. — Mindkét hölgyjátékos kiváló tehetség s játékuk minden valószínüség szerint szép és izgalmas küzdelmet fog hozni. A győztest előre megjósolni lehetetlen, mert a pillanatnyi forma, erőnlét s nem utolsó sorban a szerencse döntő lehet a mérkőzés eredményére vonatkozóan. Az élmezőnyhöz tartozik még **Csapó Magda** is, aki eddigi mérkőzéseln mindig pompásan küzdött s megérdemelten áll most a bajnokság büszke harmadik helyén. Ha további mérkőzései közül is győztesen kerül ki, a harmadik helye vitathatatlan.

A fent felsorolt három versenyző alkotja az élmezőnyt s az utánuk jövők **Hankiss Ilus, Des Combes Evelin, Nádasdy Kató, Bielik Kató és Kalenda Mária** mind azok a versenyzők, akik szintén nagy tehetségek és az eddigi mérkőzések során bizonyságot tettek tudásukról és tehetségükről.

A fiuk közül **Varjas** áll az élen és valószínüleg vezetőhelyét is megtartja. Második helyen **Kormos** és **Görgey** van, de beleszólhat a küzdelembe **Hadházy** és **Szöör** is.

Részletes eredmények:

Leányoknál: Hankiss—Bielik 4:6, 6:3, 6:4, Bielik—Kalenda 6:2, 6:2, Oláh—Bielik 6:3, 6:3, Balogh—Turzó 6:4, 6:2, Bielik—Varjas 6:2, 6:2, Balogh—Nádasdy 6:1, 6:1, Balogh—Jost 6:1, 6:1, Balogh—Varga 7:5, 6:4, Balogh—Kalenda 6:0, 6:0, Balogh—Varjas 6:0, 6:1, Kalenda—Turzó 6:3, 6:2, Oláh—Turzó 6:0, 6:0, Des Combes—Hankiss 6:4, 6:1, Des Combes—Varga 6:1, 6:3, Des Combes—Kalenda 6:3, 6:4, Hankiss—Nádasdy 6:2, 6:4, Nádasdy—Jost 6:1, 6:1, Nádasdy—Varga 15:13, 9:7, Nádasdy—Varjas 6:0, 6:1, Hankiss—Varga 6:1, 8:6, Hankiss—Varjas 6:0, 6:1, Jost—Varjas 6:0, 6:0, Varga—Csapó 6:2, 6:4, Oláh—Kalenda 6:1, 6:0, Varjas—Kalenda 7:5 2:6, 6:3, Oláh—Varjas 6:0, 6:1, Csapó—Turzó 6:0, 6:2, Oláh—Hankiss 6:2, 6:8, 7:5. Izgalmas küzdelem, majdnem meglepetés! Csapó—Varjas 6:0, 6:0, Csapó—Hankiss 6:2, 7:5.

Fiuknál: Kormos—Szöör 6:3, 6:3, Varjas—Hadházy 6:1, 6:2, Varjas—Szöör 6:1, 6:2.

A hölgyeknél a bajnokságban **Oláh Katalin** vezet 10 győzelemmel 0 vereséggel, 2. **Balogh** Erzsébet 9 győzelemmel, 0 vereséggel, 3. **Csapó** Magda 7 győzelemmel 3 vereséggel, 4. Hankiss Ilus 6 győzelemmel, 4 vereséggel, 5. Des Combes Evelin 5 győzelemmel, 3 vereséggel, 6. Nádasdy Kató 4 győzelemmel, 5 vereséggel, 7. Bielik Kató, 8. Kalenda Mária, 9. Varga, 10. Jost, 11. Turzó, 12. Varjas. A hátralévő mérkőzéseken dől el véglegesen a bajnoki sorrend s a verseny a közeli napokban véget is ér.

A fiuk között **Varjas** vezet, 2. **Kormos**, 3. Görgey, 4. Hadházy, 5. Szöör.

A mérkőzéseket Lakfalvy József szövetségi edző felügyelete alatt játsszák le minden nap délután.

A DVSC labdarugó csapata változatlanul a Csepel elleni győztes tizenegyet szerepelteti a Nagyvárad ellen. Tehát a csapat Nagy Mihály—Csokai, B. Nagy—Orosz, Nagy II., Zilahy—Szabó, Tisza, Sidlik, Mester, Szilágyi összeállításban kísérli meg idegenből elhozni az egyik pontot. A játékosok jó erőben és formában vannak s így a vasárnapi mérkőzés elé bizakodással nézhetünk. A DVSC csapata valószinüleg vasárnap délelőtt megy át Váradra gépkocsival s így pihenten veheti fel majd a küzdelmet a NAC ellen. Értesülésünk szerint többszáz szurkoló kíséri el a DVSC együttesét Nagyváradra.

Az NB I-ben vasárnap a következő bajnoki mérkőzéseket játsszák le a csapatok: Nagyvárad—DVSC Ferencváros—DiMÁVAG, Vasas—Gamma, SzVSE—Elektromos, SalBTC—Ujpest, Csepel—Ujvidék, BSzKRT—Kolozsvár. Szolnok—Kispest.

Kettős bajnoki mérkőzés a Stadionban. Holnap délután érdekes kettős bajnoki mérkőzést láthat a debreceni közönség, mert a Stadionban délután fél 2 órai kezdettel a DVSC II.—Nagybányai Jószerencsét SE NB III-as bajnoki mérkőzést, délután fél négy órai kezdettel pedig a Tiszthelyettesek SE—Nyíregyházi VSC amatőrbajnoki mérkőzést bonyolítják le. Mindkét mérkőzés jó sportot, érdekes küzdelmet és debreceni győzelmet ígér.

A DEAC sporttelepén játszik vasárnap délután a Szegedi VSE férfi és női kosárlabda csapata a DEAC férfi és női együttese ellen. A debreceniek nagyban készülnek az idény első nagy mérkőzésére s a jelek szerint szép, élvezetes sportban lesz része gyönyörködni a kosárlabdázás híveinek vasárnap délután. A DEAC férfi csapata Arady dr., Sarkady, — Kesztyüs dr., Kapros dr., Berta, Surányi, Hollós és a többi tehetségesek közül kerül ki, míg a hölgyek csapatában Afonyi Éva, Kovács Anikó, Oláh Katalin Erdei Manci, Kiss Magda, Kelemen Éva, Oláh Sári, Jordán Rózsi Barabás Magda, Dobi Katalin Bányai Éva alkotja azt a keretet, amelyből került ki a végleges együttes,

A D. Villanygyár labdarugói ma este 7 órára a klubhelyiségben szakosztályi ülésre okvetlen jelenjenek meg teljes számban.

A DVSC labdarugó csapat ma este utazik át Nagyváradra s így holnap pihenten veszi majd fel a küzdelmet a NAC ellen. A csapat változatlanul, tehát a Csepel elleni győztes együttessel áll fel Nagyváradon. A csapatot Kántor Ferenc, Lindenberger Gyula és Móré János vezetik.

Felkérem a DMTE játékosait, hogy ma este félnyolc órakor a klub helyiségében a felszerelés átvétele miatt teljes számban jelenjenek meg. Utánna megbeszélés a derecskei úttal kapcsolatosan.

A bolgár—magyar mérkőzés ügye az MLSZ elnökségi ülése előtt. Az MLSZ elnökségi ülése elhatározta, hogy megkeresi a bolgár sportszövetség elnökét, aki jelenleg belügyminiszter s közbenjárását kéri, hogy a bolgárok október 24-én Budapesten vendégszerepelhessenek. A Szegedi Vasútasnak kivételesen megengedték, hogy a SZVSE—Elektromos mérkőzést a SZAK-pályáján játsza le, ha a pálya alkalmas NB. I. mérkőzés lejátszására. Egyben a szövetség szigorú vizsgálatot rendelt el az SZVSE ellen, mert pályáját lovasmérkőzésre adta kölcsön Ha az eset megismétlődik, javasolják az országos tanácsnak hogy az SzVSE csapatát zárja ki az NB küzdelmekből.

A DEAC pályán ma délután negyed négy órai kezdettel bonyolítják le a DEAC és DGASE egyéni és tízes küzdelmeit. Ma a következő számokban vetélkednek a versenyzők a bajnoki címért, 100 méteres síkfutás férfi, 60 méteres női síkfutás, távolugrás férfi, sulylökés női, magasugrás férfi, magasugrás női, 400

méteres síkfutás férfi. Ez a verseny az elsőévesek számára újonc verseny, a további évfolyambeliek számára, akik még nem indultak, mint főiskolai hallgatók atletikai versenyen, kezdő verseny. Az indulók vas, bronz, ezüst és arany főiskolai jelvényért küzdenek. Válogató verseny ez a viadal az október 23 24 én Budapesten megtartandó országos és vidéki főiskolai csapatbajnokságra is.

Levente labdarugó játékvezető tanfolyamot tartanak Debrecenben október 17-én. Akik kedvet éreznek, hogy letegyék az egynapos tanfolyamot jelentkezzenek délután fél 6 és fél 7 óra között bármely nap a labdarugókerületben, Ferenc József út 41. I. em. 8 Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. Csak 19 évesnél idősebbek jelentkezzenek.

A DVSC kézilabdacsapat vasárnap a fővárosban szerepel a budapesti VII. kerület LE együttese ellen. A budapestiek országos viszonylatban is jelentős szerepet töltenek be a barátságos mérkőzésen s a debreceni vasútasok tisztes eredményét várjuk.

A DVSC atléta csapata részt vesz a vasárnap Budapesten megtartandó országos vasútas váltóbajnokságokon. A DVSC atlétáit Balogh Ferenc szakosztályvezető vezeti a fővárosban.

Érdekes sporthírek. Kérit az MLSZ a Ferencvároshoz igazolta le. A MÁVAG játékosával sokat nyertek a zöld-fehérek. Az ujpestiek csapatában Biró, vagy Nagymarosi lesz a középcsatár a SALBTC ellen. — **Svédország**—Finnország 1:1. A svédek nem birtak a lelkes finnekkel szemben. — A bolgárok lemondták az október 24-iki magyar—bolgár mérkőzést s 24-én valószínüleg a szeptember 12-éről elmaradt bajnoki fordulót bonyolítják le s ekkor a DVSC a szolnoki MÁV együttesével játszik Debrecenben — A Ferencváros az alábbi csapattal kisérletezik a DIMÁVAG ellen: Csikos, Tátrai, Rudas, Nagy II. (Lakat), Kéri, Lázár, Onódy II. Bosánszky, Sárosi III. Sárosi dr. Sipos. — Atletikai viadalt rendeznek vasárnap Budapesten tíz német atléta részvételével a BEAC sporttelepén. — Leövey Szabolcs, a DEAC kiváló asztali teniszjátékosa a Piaristákhoz kérte igazolását. A válogatott keret, melyben a debreceni Daraj Béla is benne van, tegnap este megkezdte közös edzését a horvátok elleni viadalra és a spanyol—svájci portyára. — Az amatörbajnokságban a DEAC vasárnap Hajdúböszörményben játszik a bajnoki pontokért.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ 54

GALOCSY legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, eredményesek. Zöldfa u. 3. szám Telefon: 28-72
54—1576 12 8.

JANOSSY magánnyomozo bizalmasan nyomoz es megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78.
54—764 11. 9.

KOSZTOLANCZY magánnyomozó irodája, bizalmasan megfigyel, s nyomoz, Lorántffy u. 19
—1519 10. 31.

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

NAPSZÁMOSOKAT állandó munkára felveszek, Csapó u. 33. cserép kályha üzlet. Ugyanott kifutó is felvétetik.
2—1575

NYUGDIJAST, ki gyümölcsös kezeléséhez ért, keresek. Debrecenhez közeli vasútállomás melletti, cca 5 hold gyümölcsös, fél hold szőlő és köztes részes müveléséhez. Szerény lakás van. Értekezni: Fényes ügyvéd, Piac u. 75.
2—498

JÓMAGAVISELETÜ erős fiút, állandó munkára felveszek. Csapó u. 37. sz. 2—1478

IRODAI FÉRFI (32)

KISEGITŐ munkaerőt kereskedelmi iskolával felveszek, Jost, Nádor u. 4. sz. 32—1420

GAZDASÁGI ÁLLÁS FÉRFI (26)

KOCSIST felveszünk, Magoss György-tér 30.
26—1407

KERESKEDELMI FÉRFI (48)

RÁDIÓ műszerészt és kereskedő tanulót felvesz Cseh Lajos és Társa, Piac u. 56.
48—1437

FÜSZERES segédet felvesz Volentik, Piac u. 38. sz. 48—975

IPARI FÉRFI (33)

BORBÉLYSEGÉDET fiatalt, azonnal felveszek, vasúti fodrász, pályaudvar. 33—1266

KÉZIMUNKÁST és tanulót fizetéssel felveszek, Bányai úriszabó, Rákóczi u. 7. 33—979

AUTÓSZERELŐ és autó elektromos szerelő segédet s tanulókat azonnali belépésre keresek, Szoboszlay, Széchenyi u. 24. 33—1594

FIATAL, ügyes napszámosokat állandó munkára keres Nagy szerelési vállalat, Garay u. 15.
33—1587

ASZTALOS segédet állandó munkára, magas fizetéssel felveszek, Mester u. 40 33—1581

FODRÁSZSEGÉD, hétfőtől négynapi kisegítésre, Sámsoni út 64.
33—981

BORBÉLYSEGÉD azonnal beléphet Fuchs Imréhez, Péterfia 32.
33—980

TANULÓ FIÚ (64)

FÜSZERES tanulót felvesz Volentik, Piac u 38. sz. 64—976

VIZVEZETÉK, gáz, központi fütésü szakmára igen előnyös feltételekkel tanoncokat keres Nagy szerelési vállalat, Garay u. 15. 64—1586

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓ fiú, kiszolgáláshoz is, felvétetik hajdúlaktanya, kantin.
43—1436

MEGBIZHATÓ, ügyes kifutófiút azonnal felvesz Bory irógép vállalat. 49—1451

VILLÁT, kertes házat sürgősen vennék, „Professzor" jeligére a kiadóba. 38—1461

KIFUTÓT felveszek, Kardos, Homok u. 3.
49—1504

JÓ családból való, kerékpározni tudó kifutót azonnal felvesz, Szabó Zsigmond műszaki kereskedő, Ferenc József út 10. sz. 49—1540

KIFUTÓT, kerékpározni tudót felveszek, — Varga Rezső, Simonffy u. 2. sz. 49—1592

KIFUTÓT felvesz Volentik, Piac u. 38.
49—974

ALKALMAZÁST KERES FÉRFI (1)

VIII. GIMN. magántanuló, állandó napi elfoglaltságot keres. Cím a kiadóban 1—1541

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

SZOPTATÓS dadát azonnalra felveszek, Vigkedvü M. u. 17. 1 ajtó.
4—965

KERESKEDELMI NŐ (50)

KENYÉR kiszolgáló kis asszony, kaucióval azonnal felvétetik. Jelentkezni: Csapó u. 101. sz. kenyérüzletben.
50—1580

IPARI NŐ (35)

BENT és bedolgozó varrónőket felvesz Délibáb ruhagyár, Piac u. 61. I.
35—1511

FÉNYEZŐNŐ felvétetik, Pozsonyi út 16. A. asztalosmühely.
35—967

HÖLGYFODRÁSZ segédkisasszonyt, állandóra, magas fizetéssel felveszek, Kövesdi, Mester u. 42 35—978

HÁZAKHOZ ajánlkozom varrni, Kemenesné, Csapó u. 10 I. 4.
35—1597

HÖLGYFODRÁSZ segéd kisegítőnek azonnal beléphet, özv. Kiss Jánosné, Csapó u. 17. sz. színházi átjáró.
35—1588

TANULÓLEÁNY (63)

TANULÓLÁNYT felveszek Létai út 23 szám Katona Zoltán.
63—1572

SZOBALÁNY (60)

SZOBALÁNYT jó bizonyítvánnyal azonnalra keresek, Rákossy Jenő u. 4 III. 6 60—1558

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

FIATAL mindeneslányt bejárónak, vagy bentlakónak keresek Fa ragó u. 15. 30—1547

TISZTESSÉGES mindenes azonnalra felvétetik. Kardos u. 17.
30—971

FŐZÉSHEZ értő mindenes, tanyára azonnal felvétetik. Esetleg egy gyermek nem akadály. Jelentkezni Takácsnál, Baranyi u. 12. 30—1405

SZAKÁCSNŐ (60)

FŐZÉSBEN perfekt középkorú, komoly nőt keresek tanyára, október 15-i belépésre, kiscsaládhoz, jó fizetéssel. Cím a kiadóban. 59—1557

BEJÁRÓNŐ (8)

BEJÁRÓNŐT, vagy 14 éves leányt, gyermek mellé keresek, Baja fogtechnikus, Sarló u. 6. sz 4 ajtó. 8—1569

BEJÁRÓ, fiatal, szüleinél lakó, főzéshez értő, becsületes leányt, kéttagú, keresztény úricsaládhoz, csakis jó bizonyítvánnyal felveszek, Teleki u. 10. 8—1527

TISZTESSÉGES bejárónőnek munkájáért lakást adok Frank, Arany Bika. 8—1549

FIATAL bejáróleányt azonnal felveszek, Bocskai-téri trafik.
8—1510

BEJÁRÓ takarítónőt keresek a reggeli órákra november 1-ére, Vörösmarthy u. 4 8—1535

BEJÁRÓNŐT felvennék délelőtt pár órai munkára október 15-re, Varga u. 43 utcai lakás.
8—1583

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

MAGÁNOS úrhoz házvezetőnőnek ajánlkozom Cím a kiadóban.
3—1596

ÜZLETI AJÁNLAT 67

TÖRÖTT gramofonlemezért 2.50-et fizetek Villanykörte csere 30 t., Bíró, Hunyadi u. 22.
67—33 11. 20

ÉRTÉKES vásznaiból, selymeiből takarékosan szabjuk, varrjuk, hímezzük ágynemüit, fehérnemüit, függönyeit. — Megrendelőink anyagjait külön biztositottuk Favorit, Csapó u. 24
67—573 12. 31.

RADIÓAMATŐRÖK hangszórók, trafók, kondenzátorok, warnispótló, potenciométerek, használt alkatrészek kaphatók. Kolcsönzök porszívót, gramofont. Soltész, Kálvin tér 2. 67—144, 10, 31

SÍRKÖVEK mükőből és terméskőből, mészsalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra, kaphatók a debreceni mükögyárnál Fürdő u. 2. sz. 67—279 vv.

GYÖNYÖRÜ kabátok, s kosztümök pontosan készülnek „Tildi" divatszalonban. Rákóczi u. 11
67—1783 11 1.

BUNDÁJÁT most készíttesse, alakíttassa Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2. Telefon: 12-32.
67—157, 12, 12

SZŐRME bundákat javítok, alakítok, festek, veszek, eladok, Kővári szücsmester, püspöki palota 1. 31. 67—593 11 31

ŐSZI szövetek érkeztek, melyekből férfi ruhákat készít Tegdes János, püspöki palota.
67—1996 11. 20.

CIANÓZ, vizsgál, zsizsiktelenít felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. (veréstemplomnál).
67—606 11. 4.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u 7. sz. kisállomásnál.
67—1792 1. 8.

CIANOZTASSON Csala cianozó vállalattal Lakásvizsgálások felelősséggel, Rákóczi u. sz telefon: 14-27. sz.
67—269 10. 13

LEGOLCSOBBAN fest, tisztit, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. sz. keresztépület. 1900 vv.

ÜZLETI KERESLET 66

TOLLAT, legmagasabb napiáron vesz Hangya tollgyüjtő-telep, József tir. herceg u. 71
66—1583

ÉLELMISZER, ITAL (18)

ARANYPARMEN Jonathán, Batul stb. alma kapható termelőnél mázsatételben is. Ungvár u. 4 pavillon-laktanya mellett.
18—892 10. 24.

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, brilliánsat, magas áron veszek Ékszer javítás, Pollák aranymüves, Hatvan u. 2.
19 527 11, 29

ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat ékszert napi árban veszek, Szelecsényi, Sas u. 2.
19 495 11 27

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné Piac u. 56.
19—1872 11. 17

OKTATÁS (56)

ZONGORÁZNI tanítok kezdőket, haladókat. Bizalommal jelentkezzen Teleki u. 10. felsőcsengő
56—1526

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

ELADÓ National pénztárgép, 5 soros. Megtekinthető MÁV mühely vendéglőjében. 7—1571

EGY férfi kerékpár eladó, István út 10 B. Értekezni 12—5-ig.
7—1554

MOTORKERÉKPÁR 350 köbcentis, üzemben eladó, Batthyány u. 17. házmesternél.
7—977

NÉMET-rendszerü, német betüs Rofa irógép eladó, Állami gimn. kabus 7—972

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitünő képzettséggel vállalok Vargyas Nap u. 17. vidéken is.
28—624 5. 8.

ZONGORA, bécsi remek hangú, kitünő fatüzeléses kályha eladó, Hadik utca 20. Egyetemi sporttelepnél. 28—vv

BÚTOR (9)

FIGYELEM! SAJÁTKÉSZITMÉNYÜ konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények raktáron — Arany János u. 1., udvarban. 9—645. 11. 29

HASZNÁLT bútorokat irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek Verő, Csapó u. 10 sz. 9—1971 10. 10.

HÁLÓ és konyhaberendezések, legújabb kivitelben állandóan raktáron, Ujfalussynál, — Bethlen u. 56.
9—783 10. 22

SZÉP bútort akar vásárolni? Számítását Lőcsei bútorüzletében megtalálja. Eötvös 66.
9—886 11. 30

ELADÓK használt bútorok, Szabó Kálmán u. 58. sz. 9—1248

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, ulvarban. Brilliné.
9—1484 1. 8.

KOMBINÁLT szobák, ebédlőszékek, irógép, rádió és szobai asztalok, rekamié, állványok, nagyválasztékban kaphatók Wesseléányi u. 1.
9—968

ELADÓ garnitura szalontükör, jókarban, megfelel rendelőbe, szalonba Wesselényi u. 125.
9—1404

ELADÓ pokrócz, asztalok és kis szabóasztal, Bethlen u. 42. első lakás
9—1582

KIADÓ LAKÁS NAGY (42)

ÖTSZOBÁS lakás új házban kiadó. Telefon: 27-19. 42—1412

LAKÁST KERES (52)

LEHETŐLEG a központban különbejáratú bútorozott szobát keresek, központi fütés előnyben. Válaszokat „állami tisztviselő" jeligére a kiadóba kérek. 52—830 vv.

ALBÉRLETBE üres szobát, esetleg konyhahasználattal keresek. — Kemény, Csapó u. 19.
52—1425

ALBÉRLETI szobakonyhát keres gyermektelen házaspár, hat hónapot előre fizet. Király fodrász, Demkével szemben. 52—957

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLNÉM, szoba, konyha, kamarás lakásomat, havi 10 P, 15-ére hasonlóval, vagy egy szoba, kamara. Érdeklődni vasárnap Gyepüsor 37. Kissék.
53—1570

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó, Széchenyi u. 6. emelet
10—1593

ELVESZETT (13)

10 PENGŐ jutalomban részesül, aki pénteken délelőtt 10 órakor Piac u. Hangya előtt elvesztett világos barna női esernyőtokot visszaszolgáltatja. Kohonicz, Martinovich u. 4.
13—1515

AKI talált taktatáskát, legyen olyan szives bár a bent levő leckekönyvet a kiadóhivatalba átadni, vagy postán elküldeni. Jutalmat kap.
13—1544

VEGYES (68)

HÁROM tehén tejhaszonra kiadó. Értekezni a „Debreczen" kiadóhivatalában József kir. herceg utca 1., a kiadóhivatali főnökkel.
68—1298

PATKÁNYFOGÓ kutyát keresek megvételre Ajánlatot és címeket „Patkányfogó" jeligére kérem a kiadóba.
68—1556

CSEREÜZLET (11)

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserélek Pál János szappanosmester. Kölcsey u. 8.
11—634 11. 19

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

ELADÓ egy alighasznált fekete télikabát, alacsony termetre, Vigkedvü Mihály u. 43. sz., utcai lakás. 69—1382

ELADÓ egy szép kékcsíkos nőikosztüm és egy férfi felöltő. Megtekinthető Mester u. 3. sz. fodrászüzlet. 69—1463

TISZTA gyapjú fekete női kabát, vékony alakra eladó. Pápay József u. 12 sz. (Poroszlay út 26. sz. mellett).
69—1459

ELADÓ egy tiszta új magas, vállas alakra való fekete magyar férfi öltöny. Megtekinthető Darabos u. 34. hátulsó lakás. Szombaton délután 3—5 és vasárnap délelőtt 10—12-ig.
69—1584

GYERMEKKOCSI (27)

HASZNÁLT gyermek sportkocsi eladó, Pápay József u. 12. sz. (Poroszlay út 26. mellett).
27—1460

ÉPITKEZÉSI ANYAGOK (20

ELADÓK ócskatégla s oszlopfák, ablak, lomok, anyakecske, Sámsoni út 34. sz. 20—1403

INGÓSÁG VÉTEL VEGYES (37)

JÓÁLLAPOTBAN levő kétégős gázrezsót keresek megvételre. Címet kérem a kiadóba leadni.
37—1458

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

NÉV- és születésnapokon kedves ajándék egy szép Filodendron Kapható: Hatvan u. 24.
36—1777

ELADÓ egy villany Dauer-gép és hajszárító gépek, Mester u. 3. sz. (fodrász üzlet).
36—1464

FESTETLEN kerekasztal, fotelek, szőnyeg takaró eladó, Hadházi u. 8. sz. csak 10—12-ig.
36—1546

GAZDASÁGI ESZKÖZ

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron Árusít, becserél, vásárol, vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26-19.
24—1811 12. 4.

BOROSHORDÓK 300 litertől nagyobbak, kaphatók, Heredovszky kádármesternél, Pesti u 11. sz. 24—1312

BOROSHORDÓK szőlőprés, eladó, Nap u. 4. sz. 24—1737

21 SOROS vetőgép eladó, Bethlen u. 46.
24—1552

ELADÓ egy drb 400 és egy drb 200 literes szőlő prés, Boldogfalva u. 22.
24—1525

ELADÓ HÁZ (17)

ELADÓ kétszer egy szoba, konyhás családi ház, a Temető utcában nagy udvarral, gyümölcsöskerttel. Értekezni Temető u. 16 B. tulajdonosnál. 17—1433

KÉT szoba, konyhás ház, 100 négyszögöl telekkel eladó, Tegez u. 12. sz. 17—1410

UJKERTBEN két 350 négyszögöles gyümölcsös eladó. Egyeken két szoba, konyhás ház. Értekezhetni: Komlóssy út 54. sz. 17—1522

ELADÓ FÖLD (15)

ELADÓ egy hold szántóföld, vagy kiadó. Egy idős asszonyt keresek, le het hadiözvegy. Cserép kályha eladó. Branyiszkó u. 5. Nyulas.
15—1530

ELADÓ Macson városhoz közel 10 kat. hold prima föld. Értekezhetni Magoss György-tér 30. vasárnap délelőtt 9—10 óra között. 15—1406

ONDÓDON eladó 5 hold föld. Értekezni: Mester u. 29. sz. 15—1595

FÖLDBÉRLET (23)

SZÁZ kat. hold a Bellegelőn haszonbérbe adó Péterfia u. 21. keresztépület. 23—1444

ELADÓ ÁLLATOK 14

TIZHÓNAPOS fajmangalica sertésem eladnám. Cím a kiadóban.
14—1452

Szerkesztésért felelős: PALFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő h. igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY